

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΤΕΧΝ. ΜΕΣΩΝ
ΥΠΟΔ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ &
ΥΠΟΔΟΜΩΝ
Δ/νση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ. 101 77 ΑΘΗΝΑ
email: d.texnikon4@astynomia.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Α.Ε. (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.)
ΜΟΝΑΔΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ
ΣΗΜΑΣΙΑΣ

ΕΡΓΟ: «Αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών Υπηρεσιών που εδρεύουν σε συνοριακές περιοχές. Επισκευή -Συντήρηση κτιρίων στέγασης Τμημάτων Συνοριακής Φύλαξης: Νεστορίου, Μεσοποταμίας και Κορεστίων.»

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: Πρόγραμμα Ελλάδας – Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων του Ταμείου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Συνόρων, Προγραμματική Περίοδος 2021 – 2027

ΤΕΥΧΟΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ
(Ε.Σ.Υ.)

Ιανουάριος 2026

Περιεχόμενα

Άρθρο 1 - Αντικείμενο Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων	4
Άρθρο 2 – Έργο – Τόπος Εκτέλεσης	4
Άρθρο 3 - Σύναψη Σύμβασης	4
Άρθρο 4 - Εγγύηση καλής εκτέλεσης	5
Άρθρο 5 - Επικοινωνία με τον Ανάδοχο – Κοινοποιήσεις εγγράφων	6
Άρθρο 6 - Μελέτη συνθηκών εκτέλεσης του έργου	6
Άρθρο 7 - Διοίκηση του έργου – Παρακολούθηση και επίβλεψη	7
Άρθρο 8 - Γενικές υποχρεώσεις Αναδόχου - Συμμόρφωση Αναδόχου προς την σύμβαση και τις διαταγές της Υπηρεσίας	7
8Α. - Ασφάλιση	10
Άρθρο 9 - Διεύθυνση Έργου από την πλευρά του Αναδόχου – Προσωπικό του Αναδόχου	12
Άρθρο 10 - Ημερολόγιο του Έργου	12
Άρθρο 11 - Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου	13
Άρθρο 12 - Απαιτούμενα μέτρα Ασφάλειας & Υγείας στο Εργοτάξιο	15
Άρθρο 13 - Χρονοδιάγραμμα κατασκευής – προθεσμίες – ποινικές ρήτρες	17
Άρθρο 14 - Εκθέσεις πορείας του Έργου	19
Άρθρο 15 - Τήρηση περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας	19
Άρθρο 16 - Τροποποίηση της Σύμβασης	20
Άρθρο 17 - Προκαταβολή	20
Άρθρο 18 - Επιμετρήσεις	21
Άρθρο 19 - Λογαριασμοί	24
Άρθρο 20 - Αναθεώρηση συμβατικών τιμών	27
Άρθρο 21 - Κίνδυνος Έργου – Βλάβες – Ακαταλληλότητα Υλικών	27
Άρθρο 22 - Έκπτωση Αναδόχου	28
Άρθρο 23 - Διακοπή εργασιών – Διάλυση της σύμβασης	30
Άρθρο 24 - Αποζημίωση Αναδόχου λόγω διάλυσης της σύμβασης	30
Άρθρο 25 - Υποκατάσταση	31
Άρθρο 26 - Υπεργολαβία	31
Άρθρο 27 - Βεβαίωση περάτωσης εργασιών	31
Άρθρο 28 - Διοικητική παραλαβή για χρήση	32
Άρθρο 29 - Χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης	32
Άρθρο 30 - Παραλαβή	33

Άρθρο 31 - Απόσβεση δικαιωμάτων Αναδόχου	34
Άρθρο 32 - Κανονισμός Νέων τιμών μονάδας.....	35
Άρθρο 33 - Μονομερής λύση της Σύμβασης	35
Άρθρο 34 - Επίλυση Διαφορών	35

Άρθρο 1 - Αντικείμενο Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων

Αντικείμενο αυτής της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (ΕΣΥ) είναι οι γενικοί και ειδικοί όροι εκτέλεσης των εργασιών του έργου «Εργασίες επισκευής, συντήρησης και αναβάθμισης κτιρίων στέγασης των Τμημάτων Συνοριακής Φύλαξης Κορεστίων, Μεσοποταμίας και Νεστορίου της Διεύθυνσης Αστυνομίας Καστοριάς» (στο εξής το «Έργο») σε συνδυασμό με τα λοιπά έγγραφα της Σύμβασης, όπως ορίζονται κατά σειρά ισχύος στο άρθρο 5της Διακήρυξης.

Διευκρινίζεται ότι τα ειδικά ζητήματα που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης περιλαμβάνονται στα έγγραφα της Σύμβασης, ιδίως δε στη Διακήρυξη και τα Παραρτήματα αυτής ενώ το αντικείμενο και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του Έργου περιλαμβάνονται ιδίως, στην Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Τ.Σ.Υ.) και στο τεύχος Τεχνικής Περιγραφής.

Άρθρο 2 – Έργο – Τόπος Εκτέλεσης

Αντικείμενο του έργου είναι η εκτέλεση εργασιών για την επισκευή – συντήρηση και αναβάθμιση των κτιρίων στέγασης των Τμημάτων Συνοριακής Φύλαξης Κορεστίων, Μεσοποταμίας και Νεστορίου, τα οποία βρίσκονται στον νομό Καστοριάς. Στα εν λόγω κτίρια θα εκτελεστούν εργασίες επισκευής και συντήρησης καθώς και εργασίες οι οποίες θα τα αναβαθμίσουν με σκοπό την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία των Αστυνομικών Υπηρεσιών (ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ και ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ εργασίες), σύμφωνα με τα περιγραφόμενα στη Διακήρυξη και τα λοιπά έγγραφα της σύμβασης.

Άρθρο 3 - Σύναψη Σύμβασης

- 3.1 Η σύμβαση με τον Ανάδοχο (στο εξής η «Σύμβαση») συνάπτεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 105 του ν. 4412/2016, με την επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 1 παρ. 8 υπό β' του ν. 4412/2016.
- 3.2 Κατά την υπογραφή της Σύμβασης ο Ανάδοχος δηλώνει την έδρα του και την ακριβή διεύθυνσή του. Μέχρι την πλήρη εκκαθάριση της Σύμβασης κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών δηλώνεται υποχρεωτικά και χωρίς καθυστέρηση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Διαφορετικά, κάθε κοινοποίηση που γίνεται στην παλαιότερη διεύθυνση που έχει δηλώσει ο Ανάδοχος, επιφέρει όλα τα νόμιμα αποτελέσματά της. Ο Ανάδοχος, κατά τον ίδιο παραπάνω χρόνο, δηλώνει εγγράφως για την παραλαβή των εγγράφων εξουσιοδοτημένο προς τούτο πρόσωπο, κάτοικο της έδρας της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, το οποίο εγκρίνεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Η δήλωση του Αναδόχου συνοδεύεται από δήλωση και του εξουσιοδοτούμενου προσώπου ότι αποδέχεται τον γενόμενο διορισμό του. Κάθε κοινοποίηση προς αυτόν θεωρείται ότι γίνεται προς τον Ανάδοχο. Αντικατάσταση του προσώπου αυτού είναι δυνατή με ανάλογη εφαρμογή της παραπάνω διαδικασίας. Η αντικατάσταση ισχύει μόνο μετά την αποδοχή του νέου προσώπου από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία έχει πάντοτε το δικαίωμα να ζητά την αντικατάστασή του, αν αυτός αρνηθεί την παραλαβή εγγράφων ή απουσιάζει συστηματικά από την έδρα του ή γενικά κριθεί ακατάλληλος. Στην περίπτωση

αυτή ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ορίσει χωρίς καμιά καθυστέρηση νέο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο.

- 3.3 [Ισχύει εφόσον ο Ανάδοχος είναι κοινοπραξία] Επιπροσθέτως, η Ανάδοχος κοινοπραξία καταθέτει κατά την κατάρτιση της σύμβασης συμβολαιογραφική πράξη διορισμού κοινού εκπροσώπου της κοινοπραξίας έναντι του Κυρίου του Έργου και των υπηρεσιών. Με την ίδια πράξη ορίζεται υποχρεωτικά και ο αναπληρωτής του εκπροσώπου. Ο αναπληρωτής εκπροσωπεί τον Ανάδοχο σε κάθε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του εκπροσώπου, καθώς και σε περιπτώσεις θανάτου ή ανικανότητας αυτού. Ο εκπρόσωπος και ο αναπληρωτής του πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο από τα μέλη της κοινοπραξίας ή από τους νόμιμους εκπροσώπους των εταιριών που κοινοπρακτούν. Ο εκπρόσωπος ή ο αναπληρωτής του μπορούν να διορίζουν άλλους πληρεξούσιους για τη διενέργεια συγκεκριμένων πράξεων κατά την εκπροσώπηση της κοινοπραξίας, εφόσον δόθηκε σε αυτούς τέτοια εξουσία με την πράξη διορισμού τους. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της επόμενης παραγράφου, ο διορισμός του εκπροσώπου και του αναπληρωτή και η αποδοχή του από αυτούς διαρκούν καθ' όλη τη διάρκεια του Έργου και μέχρι την πλήρη εκκαθάριση των σχέσεων του Αναδόχου με τον Κύριο του Έργου. Μαζί με την πράξη διορισμού κατατίθενται κατά την υπογραφή της Σύμβασης και δηλώσεις αποδοχής του διορισμού τους από τον εκπρόσωπο και από τον αναπληρωτή του. Ο διορισμός του εκπροσώπου και του αναπληρωτή του και οι δηλώσεις αποδοχής πρέπει να είναι χωρίς αίρεση ή όρους και να εκτείνονται σε όλα τα θέματα που αφορούν την εκτέλεση της Σύμβασης, στα οποία περιλαμβάνεται και η είσπραξη του εργολαβικού ανταλλάγματος και ο διορισμός αντικλήτου.
- 3.4 Αντικατάσταση του εκπροσώπου ή του αναπληρωτή του ή και των δύο γίνεται μόνο από κοινού από όλα τα μέλη της κοινοπραξίας με συμβολαιογραφική πράξη. Μόνο μετά την κοινοποίηση της πράξης αυτής και των δηλώσεων αποδοχής του διορισμού τους από τους διοριζόμενους παύει η εξουσία εκπροσώπησης αυτών που είχαν διορισθεί πριν.
- 3.5 [Ισχύει εφόσον ο Ανάδοχος είναι κοινοπραξία] Τα μέλη της Αναδόχου κοινοπραξίας ευθύνονται έναντι του Κυρίου του Έργου εις ολόκληρο για κάθε υποχρέωση που απορρέει από τη Σύμβαση ή/και από τον Νόμο.

Άρθρο 4 - Εγγύηση καλής εκτέλεσης

- 4.1 Η εγγύηση καλής εκτέλεσης κατατίθεται μέχρι και την υπογραφή της Σύμβασης σύμφωνα με τα σχετικώς οριζόμενα στη Διακήρυξη.
- 4.2 Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καταπίπτει υπέρ της Αναθέτουσας Αρχής στην περίπτωση παραβίασης, από τον Ανάδοχο, των όρων που ορίζονται στη Σύμβαση. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης της Σύμβασης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της Σύμβασης και κάθε απαίτηση της Αναθέτουσας Αρχής ή του Κυρίου του Έργου έναντι του Αναδόχου. Ο χρόνος ισχύος της εγγύησης καλής εκτέλεσης πρέπει να είναι μεγαλύτερος κατά τρεις (3) τουλάχιστον μήνες από το άθροισμα της συμβατικής προθεσμίας, της οριακής προθεσμίας και του χρόνου υποχρεωτικής συντήρησης του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 171 του ν. 4412/2016 και τα έγγραφα της σύμβασης.

- 4.3 Σε περίπτωση τροποποίησης της Σύμβασης σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης και του Νόμου, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, ο Ανάδοχος πρέπει να καταθέσει μέχρι και την υπογραφή της τροποποιημένης σύμβασης, συμπληρωματική εγγύηση καλής εκτέλεσης το ύψος της οποίας ανέρχεται σε πέντε τοις εκατό (5%) επί του ποσού της αύξησης της αξίας της Σύμβασης.
- 4.4 Η εγγύηση καλής εκτέλεσης, όπως αυτή διαμορφώθηκε κατόπιν τροποποιήσεων της Σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης και του Νόμου, μειώνεται αμέσως μετά από την έγκριση της τελικής επιμέτρησης από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, κατά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) της συνολικής αξίας. Το σύνολο των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης επιστρέφεται χωρίς καθυστέρηση, αμέσως μετά από την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής και την έγκριση του τελικού λογαριασμού του Έργου.
- 4.5 Η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης καταπίπτει με αιτιολογημένη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, η οποία εκδίδεται μετά από προηγούμενη εισήγηση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Άρθρο 5 - Επικοινωνία με τον Ανάδοχο – Κοινοποιήσεις εγγράφων

- 5.1 Η επικοινωνία με τον Ανάδοχο συντελείται είτε:
- (α) με δικαστικό επιμελητή, κατόπιν παραγγελίας του αρμόδιου οργάνου είτε πληρεξουσίου νομικού εκπροσώπου του· είτε
- (β) με ηλεκτρονική αποστολή, σύμφωνα με τον ν. 4727/2020 (Α' 184). Η κοινοποίηση της ειδικής πρόσκλησης και της απόφασης έκπτωσης του άρθρου 160 του ν. 4412/2016 καθώς και της ειδικής διαταγής του άρθρου 159 του ν. 4412/2016, γίνεται αποκλειστικά με δικαστικό επιμελητή κατά την περ. α'.
- 5.2 Για την κοινοποίηση, σύμφωνα με την περ. α' συντάσσεται σχετικό αποδεικτικό επιδόσεως. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι οικείες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Ο Ανάδοχος γνωστοποιεί στη Διευθύνουσα Υπηρεσία τη νόμιμη εκπροσώπησή του ή τους πληρεξούσιους.
- 5.3 Ο Ανάδοχος δύναται, κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, να ορίζει εγγράφως άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ως εκπρόσωπο του, γνωστοποιώντας στη Διευθύνουσα Υπηρεσία τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας, προσκομίζοντας τα απαραίτητα ανά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα.

Άρθρο 6 - Μελέτη συνθηκών εκτέλεσης του έργου

- 6.1 Ο Ανάδοχος αποδέχεται με την προσφορά του ότι μελέτησε πλήρως τη φύση και την τοποθεσία των έργων, τις γενικές και τοπικές συνθήκες, κυρίως όσον αφορά τις συνθήκες εξεύρευσης, μεταφοράς απόθεσης και αποθήκευσης υλικών, την ύπαρξη εργατικών χεριών, νερού, ηλεκτρικού ρεύματος, το ευμετάβλητο των καιρικών συνθηκών, το ενδεχόμενο πλημμυρών των χειμάρρων και γενικά όλες τις φυσικές συνθήκες στην περιοχή των έργων, τη διαμόρφωση και κατάσταση, του εδάφους και υπεδάφους, το είδος, ποιότητα και ποσότητα των πάνω και κάτω από το έδαφος δυνατό

να συναντηθούν υλικών και νερών, το είδος και τα μέσα που θα απαιτηθούν πριν από την έναρξη και κατά την περίοδο των εργασιών και όποια άλλα ζητήματα που με οποιοδήποτε τρόπο μπορούν να επηρεάσουν, σε συνδυασμό με τη σύμβαση, τις εργασίες ή το κόστος τους.

- 6.2 Ο Ανάδοχος οφείλει να εκτελέσει τις υπό ανάθεση εργασίες βασιζόμενος στα έγγραφα της σύμβασης, με την σειρά που αναφέρονται στην παρ. 5 της Διακήρυξης και να τηρεί τις υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας του σχετικού άρθρου του συμφωνητικού εκτέλεσης του έργου.
- 6.3 Για την υποβοήθηση του Αναδόχου με την υπογραφή της σύμβασης τίθενται στη διάθεσή του υφιστάμενες μελέτες. Ο Ανάδοχος δύναται να τις συμβουλευτεί κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της Σύμβασης στο πλαίσιο υλοποίησης των εργασιών του.
- 6.4 Οι εργασίες θα εκτελούνται και στα τρία ΤΣΦ ταυτόχρονα. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών, ο Ανάδοχος υποχρεούται να μεριμνήσει για την εξασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας τους, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με την αναθέτουσα αρχή.

Άρθρο 7 - Διοίκηση του έργου – Παρακολούθηση και επίβλεψη

Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η διοίκηση των έργων ασκούνται από το Τμήμα Κτιριακών Έργων και Υποδομών/Υποδιεύθυνση Τεχνικής Υποστήριξης/Διεύθυνση Υποδομών και Τεχνικών Μέσων/Α.Ε.Α.. Η επίβλεψη αποσκοπεί ιδίως, στην πιστή εκπλήρωση από τον Ανάδοχο των όρων της Σύμβασης και στην κατασκευή του Έργου, σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης, ώστε να ανταποκρίνεται στον προορισμό του και δεν μειώνει τις ευθύνες του Αναδόχου που απορρέουν από τη Σύμβαση και τον Νόμο.

Άρθρο 8 - Γενικές υποχρεώσεις Αναδόχου - Συμμόρφωση Αναδόχου προς την σύμβαση και τις διαταγές της Υπηρεσίας

- 8.1 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να κατασκευάσει το Έργο κατά τους όρους της Σύμβασης και τις έγγραφες εντολές των αρμοδίων, κατά περίπτωση οργάνων του φορέα κατασκευής του Έργου, εφόσον αυτές φέρουν τα κατά νόμο απαραίτητα εξωτερικά στοιχεία νομιμότητας, ευθυνόμενος έναντι του Κυρίου του Έργου για την επιμέλεια που επιδεικνύει και στις δικές του υποθέσεις.
- 8.2 Δια της συμμετοχής του στην οικεία διαγωνιστική διαδικασία, ο Ανάδοχος δηλώνει ότι έλαβε πλήρη γνώση των συμβατικών τευχών και των επί τόπου συνθηκών του Έργου. Ο Ανάδοχος δεσμεύεται ρητά ότι θα εκτελέσει το Έργο σύμφωνα με τους όρους, τις προδιαγραφές και τις τεχνικές περιγραφές που περιλαμβάνονται αναλυτικά στα συμβατικά τεύχη.
- 8.3 Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί, σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης για την εκτέλεση εργασιών κατά τροποποίηση της Σύμβασης, να χορηγήσει σχετική εντολή, για την εκτέλεση των εργασιών και πριν την υπογραφή σχετικής συμπληρωματικής σύμβασης ή έγκρισης του ΑΠΕ κατά τις διατάξεις του άρθρου 156 παρ. 3 και 4ν. 4412/2016, περι

ειδικών θεμάτων τροποποιήσεων συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους, αυξομειώσεων εργασιών και νέων εργασιών και ο Ανάδοχος οφείλει να προβεί στην εκτέλεση των εν λόγω εργασιών. Ο Ανάδοχος δεν δικαιούται να λάβει αποζημίωση ή αύξηση τιμών για μεταβολές στο Έργο που έγιναν αυθαίρετα και χωρίς έγγραφη εντολή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, έστω και αν αυτές βελτιώνουν το Έργο. Αν η χωρίς έγκριση μεταβολή επιφέρει μείωση ποσοτήτων ή διαστάσεων, καταβάλλεται μόνο η αξία των ποσοτήτων των εργασιών που έχουν πράγματι εκτελεσθεί χωρίς να αποκλείεται εφαρμογή των διατάξεων για κακοτεχνία. Οι εντολές της παρούσας παραγράφου υπογράφονται από τον προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις και μόνο για εργασίες που αφορούν στην ασφάλεια του Έργου λόγω απρόβλεπτων συνθηκών και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των διατάξεων του άρθρου 155 του ν. 4412/2016, η εντολή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας δύναται να χορηγείται προφορικά στον τόπο του Έργου, καταχωρίζεται δε αμελλητί, με συνοπτική αιτιολογία, στο ημερολόγιο του Έργου και αποστέλλεται ηλεκτρονικά στον προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Πριν από την ηλεκτρονική αποστολή του ημερολογίου του Έργου στη Διευθύνουσα Υπηρεσία δεν επιτρέπεται η εκτέλεση οιασδήποτε εργασίας.

- 8.4 Ο Ανάδοχος δεν μπορεί να προβεί σε εκτέλεση εργασιών κατά τροποποίηση της μελέτης του Έργου, παρά μόνο αν προηγηθεί τροποποίηση της μελέτης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 144 του ν. 4412/2016, περί τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου. Αν ανακύψει αστοχία της μελέτης ή τμήματος αυτής κατά την εκτέλεση του Έργου, ο Ανάδοχος υποχρεούται να ενημερώσει αμελλητί τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και να απέχει από κάθε πράξη και ενέργεια που τροποποιεί ή επαυξάνει το συμβατικό αντικείμενο και συνδέεται με την αστοχία της μελέτης. Για το διάστημα μέχρι την απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, ο Ανάδοχος δεν εκτελεί εργασίες και δεν δικαιούται να λάβει οιαδήποτε αποζημίωση για όσες εκτέλεσε χωρίς εντολή.
- 8.5 Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη σύμβαση, ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει για το Έργο όλο το απαιτούμενο προσωπικό, υλικά, μηχανήματα, οχήματα, αποθηκευτικούς χώρους, εργαλεία και οποιαδήποτε άλλα μέσα. Ο ανάδοχος, σε κάθε περίπτωση βαρύνεται με όλες τις απαιτούμενες δαπάνες για την ολοκλήρωση του έργου, όπως είναι οι δαπάνες των μισθών και ημερομισθίων του προσωπικού, οι δαπάνες όλων των εργοδοτικών επιβαρύνσεων, οι δαπάνες για τη μετακίνηση του προσωπικού του, οι δαπάνες των υλικών και της μεταφοράς, διαλογής, φύλαξης και φθοράς τους, οι δαπάνες λειτουργίας, συντήρησης, απόσβεσης, μίσθωσης μηχανημάτων και οχημάτων, οι φόροι, τέλη, δασμοί, ασφαλιστικές κρατήσεις ή επιβαρύνσεις, οι δαπάνες εφαρμογής των σχεδίων κατασκευής των σταθερών σημείων, καταμετρήσεων, δοκιμών, προσπελάσεων προς το έργο και στις θέσεις για τη λήψη υλικών, σύστασης και διάλυσης εργοταξίων, οι δαπάνες αποζημιώσεων ζημιών στο προσωπικό του, στον κύριο του έργου ή σε οποιονδήποτε τρίτο και γενικά κάθε είδους δαπάνη απαραίτητη για την καλή και έντεχνη εκτέλεση του έργου.
- 8.6. Οι φόροι, τέλη, δασμοί, κρατήσεις και οποιεσδήποτε άλλες νόμιμες επιβαρύνσεις βαρύνουν τον Ανάδοχο, όπως ισχύουν κατά τον χρόνο που δημιουργείται η υποχρέωση

καταβολής τους. Κατ' εξαίρεση, φόροι του Δημοσίου, λοιπά τέλη που βαρύνουν άμεσα το εργολαβικό αντάλλαγμα, βαρύνουν τον Ανάδοχο μόνο στο μέτρο που ίσχυαν κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς. Μεταγενέστερες αυξομειώσεις αυξομειώνουν αντίστοιχα το οφειλόμενο εργολαβικό αντάλλαγμα. Τα δύο προηγούμενα εδάφια δεν ισχύουν για τον φόρο εισοδήματος ή τις παρακρατήσεις έναντι του φόρου αυτού.

- 8.7 Ο Ανάδοχος μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την υπογραφή της Σύμβασης ¹είναι υποχρεωμένος να εντοπίσει τυχόν εγκαταστάσεις, δίκτυα, οδεύσεις, αγωγούς κ.λπ. που εμπíπτουν στο εύρος κατάληψης των έργων και να υποβάλει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία σχετικά σχέδια στα οποία απεικονίζονται οι προς μετατόπιση εγκαταστάσεις. Οι δαπάνες αυτές βαρύνουν τον Ανάδοχο και περιλαμβάνονται στο εργολαβικό αντάλλαγμα. Ο Ανάδοχος είναι επίσης υποχρεωμένος να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή βλάβης στις υπόψιν εγκαταστάσεις και είναι σε κάθε περίπτωση υπεύθυνος για τυχόν βλάβες που θα συμβούν εξ αιτίας των έργων.

Στις υποχρεώσεις του Αναδόχου περιλαμβάνεται η έκδοση όλων των απαιτούμενων αδειών δόμησης, Εγκρίσεων Εργασιών Δόμησης Μικρής Κλίμακας ή άλλων αδειών και εγκρίσεων από Υπηρεσίες που απαιτούνται κατά περίπτωση για την υλοποίηση του έργου, όπως και η σύνταξη των απαιτούμενων για αυτές μελετών, η αμοιβή των οποίων περιλαμβάνεται στο εργολαβικό αντάλλαγμα. Η κατά νόμο επίβλεψη των παραπάνω αδειών και οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από αυτή, αναλαμβάνονται από μηχανικούς του αναδόχου, η αμοιβή των οποίων περιλαμβάνεται στο εργολαβικό αντάλλαγμα.

Στο αντικείμενο του Αναδόχου περιλαμβάνεται επίσης η υπαγωγή τυχόν πολεοδομικών αυθαιρεσιών στις διατάξεις του Ν.4495/2017.

- 8.9 Ο Ανάδοχος θα πρέπει να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την διαχείριση των πάσης φύσεων αποβλήτων (λύματα, λάδια, χημικά, απόνερα καθαρισμών κλπ.), σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί μέτρων Υγείας και Ασφάλειας στα εργοτάξια. Συναφώς, ο Ανάδοχος έχει όλη την ευθύνη για την ανεύρεση και σύναψη σχετικής σύμβασης με πιστοποιημένο φορέα διαχείρισης Απόβλητων Εκσκαφών Κατασκευών & Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) για την απόθεση προϊόντων εκσκαφών ή καθαιρέσεων καθώς και την παράδοση των σχετικών παραστατικών διάθεσης αυτών στον επιβλέποντα. Διευκρινίζεται ότι το κόστος διαχείρισης των ΑΕΚΚ και τα σχετικά τέλη συμπεριλαμβάνονται στο εργολαβικό αντάλλαγμα.
- 8.11 Κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών, ο Ανάδοχος υποχρεούται να μεριμνήσει για την απρόσκοπτη λειτουργία των υφιστάμενων εγκαταστάσεων των Τμημάτων Συνοριακής Φύλαξης παρέχοντας όταν απαιτείται και εγκαίρως κατάλληλη ενημέρωση στον Κύριο του Έργου.

¹ μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υπογραφή της Σύμβασης

8Α. - Ασφάλιση

Ο Ανάδοχος υποχρεούται με δικές του δαπάνες να συνάψει ασφαλιστήριο(α) συμβόλαιο(α) με φερέγγυο ασφαλιστή / ασφαλιστική εταιρεία που να λειτουργεί νόμιμα εντός χώρας κράτους - μέλους της Ε.Ε ή του Ε.Ο.Χ., σύμφωνα με τα παρακάτω οριζόμενα:

8Α.1 Ασφάλιση Κατά Παντός Κινδύνου Έργων. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να συνάψει και να διατηρεί, κατά το οριζόμενο παρακάτω χρονικό διάστημα, ασφάλιση κατά παντός κινδύνου του Έργου με τους συνήθεις όρους και προϋποθέσεις για εργολάβο, ο οποίος εκτελεί εργασίες για ανάλογα έργα και κατ' ελάχιστον τους κατωτέρω:

- α. Αντικείμενο ασφάλισης είναι το σύνολο του Έργου (οικοδομικά υλικά, οικοδομικός, εργοταξιακός, μηχανικός και, εν γένει, εξοπλισμός, μόνιμες και προσωρινές εργοταξιακές εγκαταστάσεις, υπηρεσίες κ.λπ.) και το ασφαλιζόμενο κεφάλαιο είναι πάντοτε τουλάχιστον ίσο με το εργολαβικό αντάλλαγμα, λαμβανομένων υπόψη τυχόν συμπληρωματικών συμβάσεων, αναθεωρήσεων ή και αναπροσαρμογών (θετικών ή αρνητικών) του εργολαβικού ανταλλάγματος, αποκλειομένης της δυνατότητας υπασφάλισης. Καλύπτεται οποιαδήποτε απρόβλεπτη ζημία ή απώλεια που προκλήθηκε από γεγονός που δεν υπάγεται στις ρητές συνήθεις εξαιρέσεις του ασφαλιστηρίου συμβολαίου (ενδεικτικά γεγονότα που καλύπτονται: θεομηνίες, θύελλες, καταιγίδες, πλημμύρες, σεισμοί, κατολισθήσεις, καθίζηση εδάφους, φωτιά, κεραυνός, έκρηξη, ζημιές κατά τη καταστολή, κλοπή αποτέλεσμα διάρρηξης, αμέλεια, κακοί χειρισμοί, ανθρώπινα λάθη, κακόβουλες ενέργειες, σφάλματα στην ανέγερση – συναρμολόγηση, υπερβολική πίεση, ρήξη λόγω φυγόκεντρης δύναμης, βραχυκύκλωμα, υπέρταση / ενδεικτικά γεγονότα που δεν καλύπτονται: πόλεμος, κοινωνικές και πολιτικές ταραχές, πυρηνικά υλικά, δόλος).
- β. Η ασφάλιση κατά παντός κινδύνου διατηρείται σε ισχύ από την έναρξη των εργασιών έως και την οριστική παραλαβή του Έργου.

8Α.2 Αστική Ευθύνη. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να συνάψει και να διατηρεί, κατά το οριζόμενο παρακάτω χρονικό διάστημα, ασφάλιση αστικής ευθύνης έναντι τρίτων και έναντι του εργατοτεχνικού και υπαλληλικού προσωπικού με τους συνήθεις όρους και προϋποθέσεις, σύμφωνα με τους ακόλουθους κατ' ελάχιστον όρους:

- α. Αντικείμενο ασφάλισης είναι η αστική ευθύνη του Αναδόχου έναντι τρίτων και έναντι του εργατοτεχνικού και υπαλληλικού προσωπικού του για σωματικές βλάβες ή υλικές ζημιές αυτών, στο πλαίσιο άσκησης της δραστηριότητάς του για την εκτέλεση του Έργου.
- β. Η ασφάλιση αστικής ευθύνης διατηρείται σε ισχύ από την έναρξη των εργασιών έως και την οριστική παραλαβή του Έργου.
- γ. Τα ελάχιστα όρια αποζημίωσης ορίζονται ως εξής:
 1. Για σημαντικές βλάβες ή θάνατο κατ' άτομο: 300.000,00€
 2. Για υλικές ζημιές ανά γεγονός: 300.000,00 €
 3. Για σωματική βλάβη ή θάνατο τρίτων μετά από ομαδικό ατύχημα, ανεξάρτητα από τον αριθμό των παθόντων: 1.000.000,00 €

4. Το αθροιστικό ανώτερο όριο ευθύνης ασφάλισης σε όλη την διάρκεια ισχύος της ασφαλιστικής κάλυψης έναντι τρίτων: 1.500.000,00 €

- 8A.3 Σε όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που απαιτείται να εκδοθούν από τον Ανάδοχο, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, θεωρείται ως «Πρόσθετος Ασφαλισμένος» (“AdditionalInsured”) ο Κύριος του Έργου και η ΕΕΣΥΠ ΑΕ ενώ θα παρέχεται άρση των αναγωγικών δικαιωμάτων κατά αυτών, του προσωπικού τους και των συνεργατών/συμβούλων τους και του προσωπικού των τελευταίων.
- 8A.4 Η Διευθύνουσα Υπηρεσία, ο Κύριος του Έργου, η ΕΕΣΥΠ ΑΕ, το προσωπικό αυτών καθώς και οι συνεργάτες/σύμβουλοι αυτών και το προσωπικό των τελευταίων, θεωρούνται «τρίτα πρόσωπα», σύμφωνα με τους όρους και τις εξαιρέσεις της διασταυρούμενης ευθύνης αλλήλων (“crossliability”).
- 8A.5 Οι παραπάνω ασφαλίσεις δεν απαλλάσσουν ή περιορίζουν κατά κανένα τρόπο τις υποχρεώσεις και ευθύνες του Αναδόχου, που απορρέουν από τη Σύμβαση, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις προβλεπόμενες από τα σχετικά ασφαλιστήρια συμβόλαια, εξαιρέσεις, εκπτώσεις, προνόμια, περιορισμούς κλπ. και ο Ανάδοχος παραμένει αποκλειστικά υπεύθυνος για την αποκατάσταση ζημιών σε πρόσωπα ή και πράγματα και πέραν από τα ποσά κάλυψης των πιο πάνω ασφαλιστηρίων.
- 8A.6 Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος παραλείψει ή αμελήσει να συμμορφωθεί με τις παραπάνω ασφαλιστικές υποχρεώσεις του ή οι ασφαλίσεις που συνομολογήσει κριθούν μη ικανοποιητικές από τα κατά περίπτωση αρμόδια όργανα, τα τελευταία δικαιούνται να συνάψουν στο όνομα και για λογαριασμό του Αναδόχου και με δικές του δαπάνες τα απαιτούμενα ασφαλιστήρια και να παρακρατήσουν (εντόκως με το νόμιμο επιτόκιο υπερημερίας) το ποσό των ασφαλιστρών είτε από το συμβατικό τίμημα του είτε με κατάπτωση ισόποσου ποσού από την εγγυητική επιστολή του καλής εκτέλεσης.
- 8A.7 Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος αμελεί ή δυστροπεί να καταβάλλει στους ασφαλιστές το οφειλόμενο ποσό των ασφαλιστρών, τα κατά περίπτωση αρμόδια όργανα δικαιούνται να καταβάλουν τα ασφάλιστρα στους ασφαλιστές, για λογαριασμό του Αναδόχου και να τα παρακρατήσουν από το λαβείν του, κατά τα ανωτέρω.
- 8A.8 Τα κατά περίπτωση αρμόδια όργανα επιφυλάσσουν σε αυτά το δικαίωμα να παρακρατούν από το λαβείν του Αναδόχου, κάθε ποσό που δεν θα είναι δυνατό να εισπραχθεί από τους ασφαλιστές λόγω εξαιρέσεων απαλλαγών κλπ., σύμφωνα με τους όρους των εν λόγω ασφαλιστηρίων.
- 8A.9 Σε περίπτωση που η ασφαλιστική εταιρεία με την οποία ο Ανάδοχος συνομολογήσε τις παραπάνω ασφαλίσεις, παραλείψει ή αρνηθεί να εξοφλήσει (μερικά ή ολικά) οποιαδήποτε ζημιά ή βλάβη κλπ. για οποιοδήποτε λόγο ή αιτία, ο Ανάδοχος έχει την αποκλειστική ευθύνη για την αποκατάσταση της μη εξοφλημένης ζημιάς ή βλάβης κλπ., σύμφωνα με τους όρους της παρούσας και αρμόδια όργανα της Αναθέτουσας Αρχής δικαιούνται να παρακρατήσουν από οποιοδήποτε λογαριασμό του Αναδόχου ή εγγυησή του, οποιασδήποτε φύσης, τα ποσά που κατά την κρίση της απαιτούνται, για την αποκατάσταση της εν λόγω ζημιάς ή βλάβης.

Άρθρο 9 - Διεύθυνση Έργου από την πλευρά του Αναδόχου – Προσωπικό του Αναδόχου

- 9.1 Η διεύθυνση του Έργου από την πλευρά του Αναδόχου στους τόπους κατασκευής του γίνεται από τεχνικούς που έχουν τα κατάλληλα προσόντα και είναι αποδεκτοί από την Διευθύνουσα Υπηρεσία. Η επί του τόπου του Έργου παρουσία τεχνικού στελέχους ή τεχνικού υπαλλήλου του Αναδόχου είναι υποχρεωτική και ανάλογη με τη φύση και το μέγεθος του Έργου. Για το προσωπικό που αποτελεί την ελάχιστη στελέχωση, απαιτείται προσκόμιση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία βεβαίωσης του οικείου ασφαλιστικού φορέα, στην οποία θα αναγράφεται και ο χρόνος ασφάλισης των εργαζομένων.
- 9.2 Στο προσωπικό του Αναδόχου, επί τόπου του Έργου περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστον τρεις (3) πτυχιούχοι μηχανικοί, εκ των οποίων ένας (1) πτυχιούχος μηχανικός τουλάχιστον δετούς εμπειρίας σε έργα κατηγορίας ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ εργασιών, ένας (1) πτυχιούχος μηχανικός τουλάχιστον δετούς εμπειρίας σε έργα κατηγορίας ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ και ένας (1) πτυχιούχος μηχανικός καθόλη τη διάρκεια εκτέλεσης αυτού.

Άρθρο 10 - Ημερολόγιο του Έργου

- 10.1 Κατά την εκτέλεση του Έργου τηρείται από τον Ανάδοχο ηλεκτρονικό ημερολόγιο σε ελεύθερο λογισμικό ευρείας χρήσης. Το τεχνικό στέλεχος του άρθρου 9 της ΕΣΥ, που τηρεί με εντολή του Αναδόχου το ημερολόγιο, γνωστοποιείται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία μετά από την εγκατάσταση του εργοταξίου. Το ημερολόγιο συμπληρώνεται εβδομαδιαία και αναγράφονται, με συνοπτικό τρόπο, σε αυτό ιδίως:

1. στοιχεία για τις καιρικές συνθήκες, που επικρατούν κατά τη διάρκεια του εικοσιτετραώρου
2. αριθμητικά στοιχεία για το απασχολούμενο προσωπικό κατά κατηγορίες, καθώς και το προσωπικό σε ημεραργία λόγω υπερημερίας του Εργοδότη
3. τα χρησιμοποιούμενα μηχανήματα και τα μηχανήματα σε ημεραργία λόγω υπερημερίας του Εργοδότη
4. θέση και περιγραφή των εργασιών, αναφορά στις εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχει πρόοδος ή δεν εκτελούνται, αλλά και οι σχετικοί λόγοι
5. ώρα έναρξης και πέρατος κρίσιμων εργασιών εντός της ημέρας
6. αφίξεις και αναχωρήσεις κύριου εξοπλισμού
7. συνθήκες κυκλοφοριακών ρυθμίσεων, καθώς και τροποποιήσεις ή προβλήματα με τις ρυθμίσεις και τον σχετικό εξοπλισμό
8. τα προσκομιζόμενα υλικά, οι εκτελούμενες εργασίες
9. οι εργαστηριακές δοκιμές
10. καθυστερήσεις, δυσκολίες, ατυχήματα, ζημίες, μη συνήθεις συνθήκες που προκαλούν καθυστερήσεις, καθώς και ο χρόνος προσωρινής αναστολής ή επανάληψης εργασιών
11. οι εντολές και παρατηρήσεις των οργάνων επίβλεψης

12. έκτακτα περιστατικά
 13. σημαντικές επισκέψεις ή επικοινωνίες με το Δημόσιο ή τοπικές αρχές ή παρόδιους ιδιοκτήτες και
 14. κάθε άλλο σχετικό με το Έργο σημαντικό πληροφοριακό στοιχείο.
- 10.2 Το ημερολόγιο του Έργου υπογράφεται με ψηφιακή υπογραφή από τον τηρούντα αυτό και αποστέλλεται ηλεκτρονικά στον προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και στον επιβλέποντα του Έργου. Ο επιβλέπων του Έργου ελέγχει και διορθώνει το ημερολόγιο, αν απαιτείται, και το υποβάλλει προς έγκριση στον προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας εντός δύο (2) εργασιμίων ημερών.
- 10.3 Ο προϊστάμενος της Διευθύνουσας Υπηρεσίας ελέγχει τις εγγραφές και δύναται να απορρίψει όσες εξ αυτών κρίνει ως ανακριβείς, ενώ μπορεί να χορηγήσει εντολή προς τον Ανάδοχο για την εγγραφή στο ημερολόγιο και άλλων συμπληρωματικών πληροφοριών ή άλλων στοιχείων που προσιδιάζουν στο συγκεκριμένο Έργο ή να ζητήσει από τον Ανάδοχο την τήρηση και άλλων στατιστικών στοιχείων. Εφόσον κριθεί αναγκαίο, είναι δυνατό να ζητηθεί από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία να καταγράφονται γεγονότα ή καταστάσεις με σκαριφήματα, φωτογραφίες, καταγραφές με video ή άλλες μεθόδους καταγραφής οπτικών μέσων.
- 10.4 Εφόσον ο Ανάδοχος παραλείπει την υποχρέωσή του για εβδομαδιαία τήρηση και κοινοποίηση του ημερολογίου, επιβάλλεται ειδική ποινική ρήτρα ύψους 100 ευρώ, για κάθε ημέρα παράλειψης. Η ειδική ποινική ρήτρα επιβάλλεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, ύστερα από ειδική πρόσκληση του προϊσταμένου της, στην οποία ο επιβλέπων αναφέρει εγγράφως την παράλειψη τήρησης.
- 10.5 Οι εγγραφές του ημερολογίου δεν αποτελούν πλήρη απόδειξη για τα γεγονότα που καταγράφονται σε αυτό, συνεκτιμώνται όμως σε συνδυασμό με τα λοιπά έγγραφα, εφόσον τούτο φέρει βεβαία χρονολογία, που αποδεικνύει τον χρόνο σύνταξής του.

Άρθρο 11 - Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου

- 11.1 Σύμφωνα με το Άρθρο 158 του ν. 4412/2016, το Π.Π.Ε. (Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου) ενσωματώνει και κωδικοποιεί όλες τις απαιτήσεις των συμβατικών τευχών, περιγράφει τις φάσεις ανάπτυξης του έργου και τις αντίστοιχες δραστηριότητες, είναι σε πλήρη εναρμόνιση και περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα του έργου, καθορίζει τον τρόπο οργάνωσης και διοίκησης του έργου και τον τρόπο και τις λεπτομέρειες συγκέντρωσης και αρχειοθέτησης των στοιχείων κατά την κατασκευή, ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις ιχνηλασιμότητας. Το Π.Π.Ε. αποτελεί το εσωτερικό κανονιστικό έγγραφο του έργου και παρέχει όλα τα εργαλεία παρακολούθησης του έργου, συγκέντρωσης των στοιχείων, τεκμηρίωσης των εργασιών που έχουν εκτελεστεί και αρχειοθέτησής τους.

Στο Οργανόγραμμα που θα υποβάλει προς έγκριση ο Ανάδοχος θα ορίσει, άτομο ή άτομα τα οποία θα είναι υπεύθυνα για τον έλεγχο διαδικασίας κατασκευής του Έργου και θα ορίσει επίσης ένα άτομο και έναν αναπληρωτή του που θα είναι υπεύθυνοι για την παρακολούθηση εφαρμογής του Προγράμματος Ποιότητας του Έργου.

- 11.2 Ο Ανάδοχος θα συντάξει και θα υποβάλλει εντός ενός μηνός από την υπογραφή της Σύμβασης προς έγκριση το Πρόγραμμα Ποιότητας. Το Πρόγραμμα οφείλει να είναι συμβατό με το χρονοδιάγραμμα και θα περιλαμβάνει τους πόρους και τις μεθοδολογίες κατασκευής του έργου. Το Πρόγραμμα Ποιότητας πρέπει να ορίζει τις επί μέρους ευθύνες, τα σημεία προς επιθεώρηση και έγκριση και τις μεθόδους αναφοράς.
- 11.3 Το Πρόγραμμα Ποιότητας για το Έργο θα καλύπτει το σύνολο των εργασιών και δραστηριοτήτων καθώς και επί μέρους τμημάτων. Θα περιλαμβάνει τουλάχιστον τα παρακάτω στοιχεία:
1. Οργανόγραμμα Εργοταξίου.
 2. Υποπρογράμματα Ενεργειών ανά φάση κατασκευής, με επισήμανση των Σημείων Αναμονής Έγκρισης και των Σημείων Παρουσίας της επίβλεψης, καθώς και αντίστοιχων εντύπων καταγραφής των ελέγχων.
 3. Λεπτομερές Πρόγραμμα (χρονοδιάγραμμα) διαδικασιών.
 4. Διαδικασίες ελέγχου της σύμβασης από τις οποίες θα διασφαλίζεται η δυνατότητα του αναδόχου να ανταποκρίνεται στις συμβατικές του υποχρεώσεις.
 5. Καθορισμό των απαραίτητων πόρων (προσωπικό, υλικά, εξοπλισμός) για την ολοκλήρωση του έργου.
 6. Εκθέσεις Μεθοδολογίας που περιλαμβάνουν λεπτομέρειες κατασκευαστικών δραστηριοτήτων ελέγχου ποιότητας.
 7. Πρόγραμμα επιθεώρησης και δοκιμών υλικών εμπορίου και υπεργολαβικών δραστηριοτήτων εκτός εργοταξίου.
 8. Διαδικασίες για καταγραφή όλων των αλλαγών στις εργασίες και τα υλικά σε σχέση με τις συμβατικές υποχρεώσεις και για τη διαχείριση δραστηριοτήτων μη συμμόρφωσης καθώς και διορθωτικών δραστηριοτήτων.
 9. Αρχαιοθέτηση όλων των παραπάνω και διαδικασίες αναφοράς στα παραπάνω αρχεία.
- 11.4 Το Π.Π.Ε., θα περιλαμβάνει και Παράρτημα με όλες τις απαιτούμενες Δοκιμές Ελέγχου Ποιότητας για κάθε ανεξάρτητο τμήμα της κατασκευής / εξοπλισμού του έργου σε συμφωνία με τα συμβατικά τεύχη του έργου. Το Παράρτημα Δοκιμών θα περιλαμβάνει τουλάχιστον:
- i) Όλες τις λεπτομέρειες των διαδικασιών και μεθόδων δειγματοληψίας, δοκιμών και ελέγχων.
 - ii) Συσχετισμό με τις σχετικές προδιαγραφές και τα κριτήρια αποδοχής.
 - iii) Χρονικό καθορισμό των δραστηριοτήτων (ο οποίος θα είναι σύμφωνος με το Χρονοδιάγραμμα του Έργου) σχετικά με:
 - 1) Τις δειγματοληψίες
 - 2) Τους ελέγχους / δοκιμές
 - 3) τις εγκρίσεις από την Επίβλεψη

- 4) την υποβολή στην Επίβλεψη των αποτελεσμάτων (ελέγχων / δοκιμών υλικών και κατασκευών) και των υπαρχόντων πιστοποιητικών ποιότητας/ καταλληλότητας υλικών και έτοιμων προϊόντων
- 5) τα εργαστήρια ελέγχου
- 6) τους υπευθύνους μηχανικούς
- 7) κάθε άλλη απαραίτητη πληροφορία

Άρθρο 12 - Απαιτούμενα μέτρα Ασφάλειας & Υγείας στο Εργοτάξιο

- 12.1 Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο, ώστε να εξαλείφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά την φάση κατασκευής του έργου: ΠΔ 305/96 (αρ.7-9), Ν. 4412/2016 όπως ισχύει σήμερα (αρ.138 παρ.9), Ν. 3850/10² (αρ. 42). Ο ανάδοχος υπέχει την πλήρη και αποκλειστική ευθύνη για κάθε ζημία που προκαλείται προς οιονδήποτε από την παράβαση των παραπάνω υποχρεώσεων, ευθυνόμενος, εκτός άλλων, και για την καταβολή των σχετικών αποζημιώσεων.
- 12.2 Στο πλαίσιο της ευθύνης του, ο Ανάδοχος υποχρεούται:
- 12.2.1 Να εκπονεί κάθε σχετική μελέτη (στατική κριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κλπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα.
- 12.2.2 Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (Σ.Α.Υ.), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ: ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27- 11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις κατά τη φάση της κατασκευής του έργου.
- 12.2.3 Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει / εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας: ΠΔ 1073/81 (αρ. 111), ΠΔ 305/96 (αρ.10,11), Ν.3850/10 (αρ. 42- 49).
- 12.3 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα:
- 12.3.1 Εκ των προτέρων γνωστοποίηση - Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (Σ.Α.Υ.) - Φάκελος Ασφάλειας Υγείας (Φ.Α.Υ.) και συγκεκριμένα:
- 12.3.1.1 Να διαβιβάσει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια

¹Ο Ν.3850/10 Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων άρ. δεύτερο, καταργεί διατάξεις που ρυθμίζονται από αυτόν όπως διατάξεις των: Ν.1568/85, ΠΔ 294/88, ΠΔ 17/96, κλπ.

εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια: ΠΔ 305/96 (αρ 3 παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

12.3.1.2 Να ακολουθήσει τις υποδείξεις/προβλέψεις των Σ.Α.Υ.-Φ.Α.Υ. τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (αρ.3 παρ.8) και την ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/2001 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.4412/2016 όπως ισχύει σήμερα (αρ. 138 παρ.9).

12.3.1.3 Να αναπροσαρμόσει τα Σ.Α.Υ.-Φ.Α.Υ. ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας: ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.9) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.4412/2016 όπως ισχύει σήμερα (αρ. 138 παρ.9).

12.3.1.5 Να τηρήσει τα Σ.Α.Υ.-Φ.Α.Υ. στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου: ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.10) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.)ΥΠΕΧΩΔΕ και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

12.3.2 Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (Σ.Α.Υ.) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (Φ.Α.Υ.).

12.3.2.1 Το Σ.Α.Υ. αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

12.3.2.2 Αντίστοιχα ο Φ.Α.Υ. αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

12.3.2.3 Το περιεχόμενο του Σ.Α.Υ. και του Φ.Α.Υ. αναφέρεται στο ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.5- 7) και στις ΥΑ: ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρ.3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ οι οποίες ενσωματώθηκαν στο Ν.4412/2016 όπως ισχύει σήμερα (αρ. 138).

12.3.2.4 Ο Φ.Α.Υ. καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου.

12.3.2.5 Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο Φ.Α.Υ. φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του: ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.11) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

12.3.2.6 Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του ΣΑΥ και την κατάρτιση του Φ.Α.Υ. περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

12.3.3 Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας – τήρηση στοιχείων ασφαλείας και υγείας.

12.3.3.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (αρ.8 παρ.1 και αρ.12 παρ.4).

12.3.3.2 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρ.8 παρ.2 και αρ. 4 έως 25).

Άρθρο 13 - Χρονοδιάγραμμα κατασκευής – προθεσμίες – ποινικές ρήτρες

13.1 Η συνολική προθεσμία για την εκτέλεση του Έργου ορίζεται σε δέκα (10) μήνες από την ημέρα υπογραφής της Σύμβασης.

Δεν προβλέπονται τμηματικές προθεσμίες.

13.2 Μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την υπογραφή της Σύμβασης, ο Ανάδοχος με βάση την ως άνω συνολική προθεσμία, συντάσσει και υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία το Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του Έργου, το οποίο τηρεί τις προβλέψεις των εγγράφων της Σύμβασης. Η διευθύνουσα υπηρεσία εγκρίνει μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες το χρονοδιάγραμμα και μπορεί να τροποποιήσει τις προτάσεις του αναδόχου ιδίως, αναφορικά με την κατασκευαστική αλληλουχία και την κατασκευαστικότητα της μεθοδολογίας. Το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα αποτελεί συμβατικό στοιχείο του έργου. Αν η έγκριση δεν γίνει μέσα στην πιο πάνω προθεσμία ή αν μέσα στην προθεσμία αυτήν δεν ζητήσει γραπτά η διευθύνουσα υπηρεσία διευκρινίσεις ή αναμορφώσεις ή συμπληρώσεις, το χρονοδιάγραμμα θεωρείται ότι έχει εγκριθεί από την Προϊσταμένη Αρχή του έργου, εκτός αν τούτο έχει συνταχθεί κατά παράβαση των αναφερομένων στην διακήρυξη. Η έναρξη των εργασιών του έργου από μέρους του αναδόχου δεν μπορεί να καθυστερήσει πέρα των τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης. Η μη τήρηση των ανωτέρω προθεσμιών με υπαιτιότητα του αναδόχου συνεπάγεται την επιβολή των διοικητικών και παρεπόμενων χρηματικών κυρώσεων και αποτελεί λόγο έκπτωσης του αναδόχου.

13.3 Το εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα αποτελεί συμβατικό στοιχείο του Έργου και το αναλυτικό πρόγραμμα κατασκευής του έργου. Το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου θα συνταχθεί και υποβληθεί σε μορφή GANTT. Το χρονοδιάγραμμα αναλύει ανά ημερολογιακό μήνα και ανά ημερολογιακό τρίμηνο τις εργασίες που προβλέπεται να εκτελεστούν. Το χρονοδιάγραμμα συντάσσεται σε μορφή τετραγωνικού πίνακα, που περιλαμβάνει την πιο πάνω χρονική ανάλυση των ποσοτήτων ανά εργασία ή ομάδα εργασιών και συνοδεύεται από γραμμικό διάγραμμα και σχετική έκθεση. Το χρονοδιάγραμμα συντάσσεται και με τη μέθοδο της δικτυωτής ανάλυσης.

13.3 Ο Ανάδοχος κατασκευής του έργου υποχρεούται επίσης μέσα σε ένα μήνα από την υπογραφή της Σύμβασης να συντάξει και να υποβάλει οργανόγραμμα του εργοταξίου, στο οποίο θα περιγράφονται λεπτομερώς τα πλήρη στοιχεία στελεχών, εξοπλισμού και μηχανημάτων που θα περιλαμβάνει η εργοταξιακή ανάπτυξη για την εκτέλεση του Έργου.

- 13.4 Ο Ανάδοχος δεσμεύεται να συνεχίσει την κατασκευή του Έργου για επιπλέον της προθεσμίας της παρ. 1 χρονικό διάστημα, ίσο με εκατόν είκοσι (120) ημέρες (οριακή προθεσμία). Για τον υπολογισμό της οριακής προθεσμίας δεν προσμετρώνται τυχόν παρατάσεις της προθεσμίας της παρ. 1. Η οριακή προθεσμία αρχίζει την επομένη της λήξης της προθεσμίας της παρ. 1 και κατά τη διάρκειά της η Προϊσταμένη Αρχή δύναται να χορηγεί παρατάσεις, κατόπιν εισήγησης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, χωρίς αίτηση του Αναδόχου. Μετά την πάροδο της οριακής προθεσμίας, η Σύμβαση διαλύεται, σύμφωνα με το άρθρο 161 του ν. 4412/2016, εκτός αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 6 του παρόντος άρθρου της ΣΥ.Η παράταση των προθεσμιών της Σύμβασης χορηγείται είτε «με αναθεώρηση», για το χρονικό διάστημα καθυστέρησης της εκτέλεσης, που οφείλεται σε πράξεις ή παραλείψεις του Κυρίου του Έργου ή «χωρίς αναθεώρηση», για το χρονικό διάστημα της καθυστέρησης, που οφείλεται σε παραλείψεις και ενέργειες του Αναδόχου. Με την απόφαση παράτασης επιμερίζεται πάντοτε η ευθύνη για την καθυστέρηση, αλλιώς νοείται ως οφειλόμενη αποκλειστικά στον Ανάδοχο. Σε περίπτωση έγκρισης παράτασης προθεσμίας «χωρίς αναθεώρηση» για το σύνολο των υπολειπόμενων εργασιών του Έργου επιβάλλονται οι ποινικές ρήτρες, ανεξάρτητα από την έγκριση της παράτασης αυτής.
- 13.5 Γεγονότα ανωτέρας βίας αναστέλλουν την πάροδο των προθεσμιών του Έργου, εφόσον ο Ανάδοχος υποβάλλει σχετική αίτηση εντός δέκα (10) ημερών, ευθύς μόλις τούτα εμφανιστούν. Επί της αίτησης του Αναδόχου αποφασίζει η Διευθύνουσα Υπηρεσία εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών, άλλως τεκμαίρεται η αποδοχή της αίτησης. Η αναστολή του προηγούμενου εδαφίου δεν δύναται σε καμία περίπτωση να υπερβεί τις τριάντα (30) ημέρες.
- 13.6 Η συνολική προθεσμία εκτέλεσης του Έργου δύναται να παραταθεί και μετά την πάροδο της οριακής προθεσμίας, εφόσον υποβληθεί αίτημα του Αναδόχου και εγκριθεί από την Προϊσταμένη Αρχή. Η παράταση αυτή χορηγείται συνολικά ή τμηματικά, για χρόνο ίσο με την προθεσμία της παρ. 1.
- 13.7 Η ποινική ρήτρα, που επιβάλλεται στον Ανάδοχο για κάθε ημέρα υπέρβασης της εγκεκριμένης προθεσμίας του Έργου ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της μέσης ημερήσιας αξίας του Έργου και επιβάλλεται για αριθμό ημερών ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) της προβλεπόμενης από τη σύμβαση προθεσμίας της παρ. 1 (αρχική συμβατική προθεσμία). Για τις επόμενες ημέρες μέχρι ακόμα δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της προθεσμίας της παρ. 1, η ποινική ρήτρα για κάθε ημέρα ορίζεται σε είκοσι τοις εκατό (20%) της μέσης ημερήσιας αξίας του Έργου. Ως μέση ημερήσια αξία, νοείται το πηλίκο της αξίας της Σύμβασης δηλαδή του συνολικού χρηματικού ποσού της Σύμβασης, μαζί με το ποσό των συμπληρωματικών συμβάσεων, εάν υπάρχουν, και χωρίς Φ.Π.Α., προς την εγκεκριμένη προθεσμία του έργου δηλαδή την αρχική συνολική προθεσμία και όλες τις παρατάσεις που έχουν εγκριθεί μετά από σχετικό αίτημα του Αναδόχου. Οι ποινικές ρήτρες, που επιβάλλονται για την υπέρβαση της εγκεκριμένης συνολικής προθεσμίας δεν επιτρέπεται να υπερβούν συνολικά ποσοστό έξι τοις εκατό (6%) της αξίας της Σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α.

Άρθρο 14 - Εκθέσεις πορείας του Έργου

Κατά τη διάρκεια της κατασκευής του Έργου ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος κάθε μήνα να συντάσσει και να στέλνει στην Προϊσταμένη Αρχή, μέσω της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, συνοπτικές ανακεφαλαιωτικές εκθέσεις για την πορεία του έργου, ανάλογου περιεχομένου με τις αντίστοιχες εκθέσεις της διευθύνουσας υπηρεσίας που προβλέπονται στη διάταξη του άρθρου 136 παρ. 10 του ν. 4412/2016.

Άρθρο 15 - Τήρηση περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας

- 15.1 Κατά την εκτέλεση της Σύμβασης, ο Ανάδοχος τηρεί τις υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το ελληνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016.
- 15.2 Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του ή στο προσωπικό του φορέα του έργου ή σε οποιονδήποτε τρίτο και για τη λήψη μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος. Σχετικά με τη λήψη μέτρων ασφαλείας είναι υποχρεωμένος να εκπονεί με ευθύνη του κάθε σχετική μελέτη, όπως στατική κρισιμμάτων και μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα. Ο Ανάδοχος υπέχει την πλήρη και αποκλειστική ευθύνη για κάθε ζημία που προκαλείται προς οιονδήποτε από την παράβαση των παραπάνω υποχρεώσεων, ευθυνόμενος, εκτός άλλων, και για την καταβολή των σχετικών αποζημιώσεων. Ο Ανάδοχος οφείλει να λαμβάνει μέτρα προστασίας, σύμφωνα με το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις υπό στοιχεία ΔΙΠΑΔ/οικ. 177/2.3.2001 (Β' 266), ΔΕΕΠΠ/85/14.5.2001 (Β' 686) και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27.11.2002 (Β' 16) αποφάσεις του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ανάλογα με τις προβλέψεις του χρονοδιαγράμματος των εργασιών, λαμβάνοντας υπόψη καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της κατασκευής του Έργου.
- 15.3 Αν ο Ανάδοχος καθυστερεί τις πληρωμές των αποδοχών του προσωπικού που έχει προσλάβει και χρησιμοποιεί στο Έργο, η Διευθύνουσα Υπηρεσία μετά από γραπτή όχληση των ενδιαφερομένων, καλεί τον Ανάδοχο να εξοφλήσει τους δικαιούχους μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες. Αν ο Ανάδοχος δεν εξοφλήσει τους δικαιούχους, τότε η Διευθύνουσα Υπηρεσία συντάσσει καταστάσεις πληρωμής των οφειλομένων και πληρώνει απευθείας τους δικαιούχους από τις πιστώσεις του Έργου, για λογαριασμό του Αναδόχου και έναντι του λαβείν του. Σε εφαρμογή της παρούσας μπορεί να πληρωθούν οι αποδοχές μέχρι και των τριών (3) τελευταίων μηνών πριν από την όχληση των ενδιαφερομένων. Προϋπόθεση της πληρωμής είναι να υπάρχει οφειλή του Κυρίου του Έργου εκ της κατασκευής του, η οποία αποδεικνύεται ή προκύπτει από υποβληθέντα ή συντασσόμενο εκ της Διευθύνουσας Υπηρεσίας λογαριασμό.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υπογραφή του συμφωνητικού να καταθέσει στον ΚτΕ τεύχος στο οποίο θα περιλαμβάνεται το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (Σ.Α.Υ.) και ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.) για το σύνολο του Έργου που αναλαμβάνει, σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 όπως ισχύει. Σημειώνεται ότι απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και οριστική παραλαβή του έργου είναι ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.)

Ο Ανάδοχος οφείλει να χορηγεί στο εργατικό προσωπικό, στο προσωπικό επίβλεψης της Υπηρεσίας, καθώς και σε κάθε άλλο πρόσωπο που βρίσκεται στο χώρο του Έργου, τα απαιτούμενα κατά περίπτωση Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ).

Ο Ανάδοχος του έργου οφείλει να ασφαλίσει στο κατά περίπτωση ασφαλιστικό ταμείο όπως προβλέπεται από το Νόμο όλο το προσωπικό που θα απασχολήσει.

Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την τήρηση όλων των διατάξεων και κανονισμών των σχετικών με την εκτέλεση του έργου και την παροχή εργασίας, έχει την ευθύνη για κάθε παράβαση και κατά συνέπεια βαρύνεται με την καταβολή προστίμων, αποζημιώσεων και όποιων άλλων ποσών του καταλογίζονται.

Άρθρο 16 - Τροποποίηση της Σύμβασης

Η Σύμβαση μπορεί να τροποποιηθεί κατά τη διάρκεια της σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 132, 155 και 156 του ν. 4412/2016.

Άρθρο 17 - Προκαταβολή

- 17.1 Χορηγείται στον Ανάδοχο προκαταβολή ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αξίας της Σύμβασης χωρίς αναθεώρηση και χωρίς Φ.Π.Α. Για το ποσό αυτό βαρύνεται ο Ανάδοχος με τόκο, ο οποίος υπολογίζεται με επιτόκιο που ανέρχεται σε ποσοστό ίσο με το μικρότερο επιτόκιο των εντόκων γραμματίων του Δημοσίου δωδεκάμηνης ή, αν δεν εκδίδονται τέτοια, εξάμηνης διάρκειας, προσαυξημένο κατά μηδέν εικοσιπέντε (0,25) ποσοστιαίας μονάδας. Εφόσον προκύπτει αρνητικό επιτόκιο, τούτο θεωρείται ως μηδενικό. Η προκαταβολή χορηγείται στον Ανάδοχο μετά την εγκατάσταση του εργοταξίου επί τόπου του Έργου και υποβάλλεται ειδικός λογαριασμός στη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Ο λογαριασμός εγκρίνεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία στο σύνολό του ή τμηματικά, εφόσον προσκομισθεί η εγγύηση προκαταβολής. Καθυστέρηση της πληρωμής του λογαριασμού δεν γεννά αξίωση του Αναδόχου για τοκοφορία του ποσού ούτε δικαίωμα διακοπής εργασιών.
- 17.2 Το ποσό της προκαταβολής καταβάλλεται ως εξής:

(α) τμήμα αυτής, ποσού πέντε τοις εκατό(5%) της αξίας της σύμβασης, χωρίς αναθεώρηση και Φ.Π.Α., αφορά στη χρηματοδότηση εκ μέρους του αναδόχου της δαπάνης των πρώτων εγκαταστάσεων και άλλων εξόδων εκκίνησης του Έργου. Ο ανάδοχος υποχρεούται να δίνει στην υπηρεσία στο τέλος κάθε μήνα συνοπτική

κατάσταση για τις καταβολές που έχει πραγματοποιήσει σε βάρος της προκαταβολής και το υπόλοιπό της με ένδειξη του τραπεζικού λογαριασμού στον οποίο είναι κατατεθειμένο•

Και

β) τμήμα αυτής, ποσού δέκα τοις εκατό(10%)της αξίας της σύμβασης, χωρίς αναθεώρηση και Φ.Π.Α., για δαπάνες προμηθειών υλικών ή μηχανημάτων που πρόκειται να εγκατασταθούν ή ενσωματωθούν στο Έργο. Η απόσβεση της προκαταβολής γίνεται τμηματικά με παρακράτηση από κάθε πληρωμή προς τον Ανάδοχο, μεταγενέστερη του χρόνου λήψης της προκαταβολής, εκατοστιαίου ποσοστού (Π%), που εφαρμόζεται στο ποσό της πληρωμής, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 150, παρ. 4 του ν. 4412/2016. Ο Ανάδοχος μπορεί, με αίτημά του, να ζητήσει την ταχύτερη απόσβεση της προκαταβολής. Μαζί με την παρακράτηση για τμηματική απόσβεση της προκαταβολής γίνεται και παρακράτηση των δεδουλευμένων τόκων στο μέχρι τότε αναπόσβεστο μέρος της προκαταβολής. Οι τόκοι υπολογίζονται για το χρονικό διάστημα, μετρούμενο σε ημέρες μέχρι την ημερομηνία υποβολής του σχετικού λογαριασμού. Μετά από την έγκριση του λογαριασμού που περιέχει απόσβεση τμήματος της προκαταβολής, η Διευθύνουσα Υπηρεσία παρέχει στον Ανάδοχο έγγραφη συναίνεση προς τον εκδότη της εγγύησης προκαταβολής για ισόποση προς την απόσβεση μείωση της εγγύησης. Η προκαταβολή απαγορεύεται να χρησιμοποιηθεί για δαπάνες που δεν σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το Έργο. Παραβίαση της υποχρέωσης αυτής καθιστά την προκαταβολή ληξιπρόθεσμη, απαιτητή και αμέσως επιστρεπτέα στο σύνολό της.

- 17.3 Η προκαταβολή κατατίθεται υποχρεωτικά σε δεσμευμένο έντοκο τραπεζικό λογαριασμό του Αναδόχου και χρησιμοποιείται μόνο για την πληρωμή δαπανών πρώτων εγκαταστάσεων και άλλων εξόδων εκκίνησης του έργου και της προμήθειας των υλικών ή μηχανημάτων, αντίστοιχα, για τα οποία έχει χορηγηθεί και για τα οποία έχουν κατατεθεί πριν από τη χορήγησή της σχετικά προτιμολόγια. Οι πληρωμές από τον δεσμευμένο αυτόν λογαριασμό γίνονται με επιταγές του Αναδόχου, μετά από σχετική παροχή σύμφωνης γνώμης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας προς την τράπεζα. Η σύμφωνη γνώμη παρέχεται με βάση τα προσκομιζόμενα οριστικά τιμολόγια ή άλλα έγγραφα και αποδεικτικά στοιχεία δαπανών, όπως φορτωτικές και εκκαθαρίσεις δασμών, ή για την επιστροφή της προκαταβολής ή μέρους της που δεν χρησιμοποιήθηκε. Προκαταβολή που κατατέθηκε σε δεσμευμένο τραπεζικό λογαριασμό και δεν χρησιμοποιήθηκε από τον Ανάδοχο δεν επιβαρύνεται με τόκους. Το προϊόν του τραπεζικού λογαριασμού μαζί με τους τραπεζικούς τόκους περιέρχεται στην Αναθέτουσα Αρχή.
- 17.4 Για την απόσβεση της προκαταβολής εφαρμοστέο είναι το άρθρο 150 παρ. 4 του ν. 4412/2016.

Άρθρο 18 - Επιμετρήσεις

- 18.1 Κατά τη διάρκεια της κατασκευής του Έργου λαμβάνονται επί τόπου όλα τα αναγκαία στοιχεία για την επιμέτρηση των ποσοτήτων των εκτελούμενων εργασιών. Τα επιμετρητικά στοιχεία υποβάλλονται από τον Ανάδοχο στους επιβλέποντες του άρθρου

7της ΕΣΥ, με υπεύθυνη δήλωση περί της αληθείας αυτών. Σε κάθε επιμέτρηση αποτυπώνονται διακριτά οι συμβατικές ποσότητες από τις εξωσυμβατικές ποσότητες που τυχόν εκτέλεσε ο Ανάδοχος, κατόπιν εντολών της υπηρεσίας.

- 18.2 Μηνιαίως, ο Ανάδοχος συντάσσει επιμετρήσεις κατά διακριτά μέρη του Έργου για τις εργασίες που εκτελέστηκαν το προηγούμενο προβλεπόμενο διάστημα. Η επιμέτρηση περιλαμβάνει για κάθε εργασία συνοπτική περιγραφή της, με ένδειξη του αντίστοιχου άρθρου του τιμολογίου ή των πρωτοκόλλων κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών που εκτελέστηκαν και τα αναγκαία γι' αυτό επιμετρητικά σχέδια, στοιχεία και διαγράμματα, με βάση τα στοιχεία απευθείας καταμέτρησης των εργασιών ή των δηλώσεων της παρ. 3. Οι επιμετρήσεις, συνοδευόμενες από τα αναγκαία επιμετρητικά στοιχεία και σχέδια, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, υποβάλλονται, από τον Ανάδοχο στη διευθύνουσα υπηρεσία με δήλωση περί της αλήθειας αυτών. Η υποβολή των επιμετρήσεων αποτελεί προϋπόθεση της τμηματικής πληρωμής του Αναδόχου.
- 18.3 Ο προϊστάμενος της Διευθύνουσας Υπηρεσίας δύναται οποτεδήποτε να διατάξει τη συνολική ή δειγματοληπτική ενδεικτική επαλήθευση οποιασδήποτε υποβληθείσας επιμέτρησης, σε κάθε περίπτωση, όμως, υποχρεούται να προβεί σε δειγματοληπτικό ενδεικτικό έλεγχο επαλήθευσης επιμετρήσεως, σε αριθμό που αντιστοιχεί σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) των επιμετρήσεων που υποβλήθηκαν ή τουλάχιστον τέσσερις (4) εξ αυτών, αν υποβάλλονται λιγότερες από δέκα (10) επιμετρήσεις. Αν διαπιστωθεί υποβολή ανακριβούς ή εκ προθέσεως αναληθούς επιμέτρησης, ο προϊστάμενος της Διευθύνουσας Υπηρεσίας διατάσσει πλήρη έλεγχο του συνόλου των υποβληθεισών επιμετρήσεων και καλείται ο Ανάδοχος με πρόσκληση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας να υποβάλλει, εντός ταχθείσης με την πρόσκληση προθεσμίας, που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριών (3) ημερών και μεγαλύτερη των δέκα (10) ημερών, τα πραγματικά επιμετρητικά στοιχεία και να παράσχει εξηγήσεις. Ως ανακριβείς θεωρούνται οι επιμετρήσεις, που φέρουν προφανή υπολογιστικά σφάλματα ή παραλείψεις ή αναφορά λανθασμένου άρθρου του τιμολογίου και δεν μπορούν να αποδοθούν σε πρόθεση του Αναδόχου να εξαπατήσει τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Ως εκ προθέσεως αναληθείς επιμετρήσεις νοούνται οι επιμετρήσεις που εκ προθέσεως περιέχουν αναληθή επιμετρητικά στοιχεία. Οι ανακριβείς ή εκ προθέσεως αναληθείς επιμετρήσεις διορθώνονται οποτεδήποτε με πρωτοβουλία της διευθύνουσας υπηρεσίας. Δικαίωμα διόρθωσης των ανακριβών επιμετρήσεων διατηρεί και ο Ανάδοχος. Κατά των αποφάσεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας χωρεί ένσταση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 174 του ν. 4412/2016. Αν υποβληθούν ανακριβείς ή εκ προθέσεως αναληθείς επιμετρήσεις και εφόσον αυτές είχαν ως συνέπεια την πληρωμή λογαριασμού, συντάσσεται σε βάρος του Αναδόχου, με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, αρνητικός λογαριασμός για την επιστροφή του τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού, προσαυξημένου κατά ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) ως ειδικής ποινικής ρήτρας στις περιπτώσεις εκ προθέσεως αναληθών επιμετρήσεων. Αν παρέλθει άπρακτη η ταχθείσα ανωτέρω προθεσμία προς τον Ανάδοχο ή ο Ανάδοχος καθ' υποτροπή προβαίνει στην υποβολή αναληθών επιμετρήσεων, τούτος κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, κατόπιν εισήγησης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και καταπίπτει σε βάρος του η

εγγύηση καλής εκτέλεσης. Ως υποτροπή θεωρείται ιδίως, η υποβολή τουλάχιστον τριών αναληθών επιμετρήσεων. Κατά της απόφασης έκπτωσης χωρεί ένσταση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 174 του ν. 4412/2016. Οι κυρώσεις της παρούσας δεν εμποδίζουν την επιβολή και άλλων κυρώσεων που προβλέπονται είτε σε διατάξεις των Συμβατικών Τευχών είτε από διατάξεις του Νόμου.

- 18.4 Όταν πρόκειται για εργασίες, η ποσοτική επαλήθευση των οποίων δεν είναι δυνατή στην τελική μορφή του Έργου, όπως εργασίες που πρόκειται να επικαλυφθούν από άλλες και δεν είναι τελικά εμφανείς, ποσότητες που παραλαμβάνονται με ζύγιση ή άλλα παρόμοια, ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλλει δήλωση γνωστοποίησης αφανών εργασιών που συνοδεύει υποχρεωτικά την επιμέτρηση αυτών, η οποία συνιστά διακριτή επιμέτρηση και περιλαμβάνει δήλωση περί της αλήθειας των στοιχείων, υπογράφεται δε, τόσο από τον Ανάδοχο όσο και από τους τεχνικούς της διεύθυνσης έργου του Αναδόχου. Ο Ανάδοχος πριν από την επικάλυψη των εργασιών αυτών υποχρεούται να καλεί τον επιβλέποντα να ελέγξει τις εργασίες αυτές σε ημερομηνία, που δεν απέχει περισσότερο από τρεις (3) ημέρες από την κοινοποίηση της πρόσκλησης. Ο επιβλέπων συντάσσει έκθεση στην οποία επιβεβαιώνεται η εκτέλεση των εργασιών αυτών και υποβάλλεται αμελλητί στον προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Η έκθεση συνοδεύεται απαραίτητα από επαρκή, για την τεκμηρίωση της εκτέλεσης των αφανών εργασιών, αριθμό ψηφιακών φωτογραφιών, οι οποίες περιλαμβάνονται στο Μητρώο του Έργου. Ο επιβλέπων είναι υποχρεωμένος να ανταποκριθεί στο αίτημα ελέγχου των αφανών εργασιών. Ακολούθως, ο Ανάδοχος ενημερώνει ηλεκτρονικά τον προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Η παράλειψη ελέγχου των αφανών εργασιών μέσα στην ως άνω προθεσμία συνιστά υπερημερία του Κυρίου του Έργου, αν προκύπτει ότι ο Ανάδοχος υφίσταται ζημία για τον λόγο αυτόν. Η έκθεση παραλαβής αφανών εργασιών συνοδεύει υποχρεωτικά την επιμέτρηση αυτών, δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα και δεν προσβάλλεται αυτοτελώς, παρά μόνο από κοινού με την εγκριτική πράξη της επιμέτρησης αυτής, που εκδίδει η Διευθύνουσα Υπηρεσία εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της.
- 18.5 Δύο (2) μήνες το αργότερο μετά τη βεβαιωμένη περάτωση του Έργου, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία την «τελική επιμέτρηση», δηλαδή τελικό συνοπτικό πίνακα που ανακεφαλαιώνει τις ποσότητες όλων των τμηματικών επιμετρήσεων, η οποία υπογράφεται από τον Ανάδοχο και από έναν τουλάχιστον από τους τεχνικούς της διεύθυνσης έργου εκ μέρους του Αναδόχου. Στην τελική επιμέτρηση εμφανίζονται διακριτά οι συμβατικές εργασίες, οι οποίες εκτελέστηκαν με βάση τη σύμβαση ή με εγκεκριμένους Ανακεφαλαιωτικούς Πίνακες Εργασιών και οι εξωσυμβατικές, έστω και αν εκκρεμεί η διαδικασία τακτοποίησής τους. Η τελική επιμέτρηση ελέγχεται από τον επιβλέποντα, ο οποίος υποβάλλει εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών προς τη Διευθύνουσα Υπηρεσία σχετική έκθεση. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία υποχρεούται, εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της έκθεσης του προηγούμενου εδαφίου, να εκδώσει απόφαση περί της έγκρισης αυτής. Σε περίπτωση εμφάνισης διαφορών μεταξύ επιμέρους επιμετρήσεων και τελικής επιμέτρησης, ο Ανάδοχος υποχρεούται, εντός της ταχθείσας από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριών (3) ημερών, να προβεί σε πλήρη και

αιτιολογημένη απόδειξη της εμφανιζόμενης διαφοράς. Αν δεν υποβληθεί από τον Ανάδοχο τελική επιμέτρηση, το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση προς αυτόν της βεβαίωσης περάτωσης των εργασιών, επιβάλλεται σε βάρος του, για κάθε συμπληρωμένο μήνα καθυστέρησης, ειδική ποινική ρήτρα ποσοστού δύο χιλιοστών (2%) επί του συνολικού ποσού που έχει καταβληθεί στον Ανάδοχο μέχρι τότε για την όλη σύμβαση. Η ποινική ρήτρα επιβάλλεται με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και για έξι (6) το πολύ μήνες καθυστέρησης. Ανεξάρτητα από την επιβολή της ποινικής ρήτρας και μετά την πάροδο του χρόνου επιβολής της, η τελική επιμέτρηση συντάσσεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία που μπορεί να χρησιμοποιήσει γι' αυτό ιδιώτες τεχνικούς και συνεργεία καταλογίζοντας τη σχετική δαπάνη σε βάρος του Αναδόχου. Η τελική επιμέτρηση που συντάσσεται με αυτόν τον τρόπο κοινοποιείται στον Ανάδοχο, και αν δεν την αμφισβητήσει με ένσταση, τούτη καθίσταται οριστική και απρόσβλητη ως προς τις παραδοχές της. Μαζί με την τελική επιμέτρηση ο Ανάδοχος μπορεί να υποβάλει και κάθε άλλο αίτημά του που σχετίζεται με δικαίωμά του από την εκτέλεση της Σύμβασης, αν αυτό δεν έχει αποσβεστεί και η σχετική αξίωση παραγραφεί, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 31της ΕΣΥ, περί αποσβέσεων δικαιωμάτων του Αναδόχου, ή αν το σχετικό δικαίωμα δεν έχει αποσβεστεί ή παραγραφεί. Μετά την υποβολή ή σύνταξη της τελικής επιμέτρησης, ο Ανάδοχος δεν μπορεί να εγείρει σχετικές απαιτήσεις παρά μόνο για οψιγενείς αιτίες.

Άρθρο 19 - Λογαριασμοί

- 19.1 Η πληρωμή στον Ανάδοχο του εργολαβικού ανταλλάγματος γίνεται τμηματικά, με βάση τις επιμετρήσεις των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί μέσα στα όρια του Χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης του Έργου. Αν από τον Ανάδοχο κατασκευασθούν εργασίες πέρα από τις προβλεπόμενες στο Χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του Έργου, ο Κύριος του Έργου έχει το δικαίωμα να αναβάλει την πληρωμή των επιπλέον εργασιών, ώστε να συμπέσει με τα προβλεπόμενα στο Χρονοδιάγραμμα.
- 19.2 Οι τμηματικές πληρωμές και η οριστική πληρωμή του εργολαβικού ανταλλάγματος, καθώς και η εκκαθάριση όλων των αμοιβαίων απαιτήσεων από την Σύμβαση, γίνονται με βάση τους λογαριασμούς. Μετά από τη λήξη κάθε μήνα, ο Ανάδοχος συντάσσει λογαριασμό των ποσών από εργασίες που εκτελέστηκαν, τα οποία οφείλονται σε αυτόν. Οι λογαριασμοί αυτοί στηρίζονται στις επιμετρήσεις των εργασιών και στις δηλώσεις γνωστοποίησης αφανών εργασιών. Απαγορεύεται να περιλαμβάνονται στον λογαριασμό εργασίες που δεν έχουν επιμετρηθεί. Για την πληρωμή εργασιών που αποτελούν συμπληρωματικές ή νέες (υπερσυμβατικές) εργασίες, ο Ανάδοχος συντάσσει χωριστό λογαριασμό μετά από τη συμβατική τακτοποίησή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 155 του ν. 4412/2016, περί επειγουσών και απρόβλεπτων εργασιών, και 156 του ν. 4412/2016, περί ειδικών θεμάτων - τροποποιήσεων συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους, αυξομειώσεων εργασιών - νέων εργασιών. Ημιτελείς εργασίες μπορεί να περιληφθούν στον λογαριασμό με αιτιολογημένη εγκριτική απόφαση του προϊσταμένου της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, αν η φύση τους είναι τέτοια που ενδεχόμενη διακοπή του

Έργου δεν θα κατέστρεφε την ημιτελή εργασία. Οι εργασίες αυτές καταχωρούνται σε χωριστό μέρος του λογαριασμού και περιλαμβάνονται με προσωρινή τιμή μειωμένη, ώστε να είναι δυνατή η αυτοτελής αποπεράτωση της εργασίας με το υπόλοιπο της προβλεπόμενης τιμής. Στον λογαριασμό μπορεί να περιληφθούν, επίσης, τα υλικά που εισκομίσθηκαν με έγκριση της υπηρεσίας στα εργοτάξια ή σε αποθήκες που δηλώθηκαν και εγκρίθηκαν. Οι ποσότητες των υλικών αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνουν αυτές που απαιτούνται για την εκτέλεση των προσεχών εργασιών του εγκεκριμένου προγράμματος. Οι ποσότητες των υλικών περιλαμβάνονται χωριστά στον συνοπτικό πίνακα εργασιών που συνοδεύει τον λογαριασμό, στον οποίο αναφέρονται επίσης και οι θέσεις αποθήκευσης των υλικών. Για τα περιλαμβανόμενα στους λογαριασμούς υλικά, ο Ανάδοχος έχει ακέραιη την ευθύνη μέχρι την ενσωμάτωσή τους και την παραλαβή του Έργου. Τα υλικά περιλαμβάνονται σε χωριστό τμήμα των λογαριασμών, με τιμές που βρίσκονται σε συνάρτηση προς την αντίστοιχη συμβατική τιμή, ώστε το υπόλοιπο μέρος της τιμής να αρκεί για την ολοκλήρωση της εργασίας, στην οποία θα ενσωματωθούν τα υλικά. Ποσοστά γενικών εξόδων και οφέλους της επόμενης παραγράφου δεν υπολογίζονται στα υλικά.

- 19.3 Στους λογαριασμούς περιλαμβάνονται επίσης, η αναθεώρηση τιμών, αποζημιώσεις κάθε είδους που έχουν εγκριθεί, αντίτιμο απολογιστικών εργασιών που εκτελέσθηκαν μέσω της εργολαβίας και κάθε άλλη εγκεκριμένη δαπάνη που καταβάλλεται στον Ανάδοχο. Στον λογαριασμό περιλαμβάνεται ακόμη και το ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους του εργολάβου της διάταξης του άρθρου 53, παρ. 7, περ. θ' του ν. 4412/2016, αν αυτό δεν περιλαμβάνεται στις συμβατικές τιμές, και το σύνολο μειώνεται κατά το ποσοστό έκπτωσης της δημοπρασίας, αν συντρέχει περίπτωση. Από τους λογαριασμούς αφαιρούνται όλες οι εκκαθαρισμένες απαιτήσεις του Εργοδότη, όπως ποινικές ρήτρες, περικοπές τιμών του άρθρου 159 του ν. 4412/2016, συμπληρωματική κράτηση εγγύησης, αν γι' αυτήν δεν έχουν κατατεθεί εγγυητικές επιστολές, οπότε γίνεται σχετική μεία, απόσβεση προκαταβολών, παρακράτηση αξίας χορηγούμενων υλικών, πληρωμές που έγιναν σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου και γενικά κάθε απαίτηση του Εργοδότη που δεν έχει ικανοποιηθεί με άλλον τρόπο.
- 19.4 Οι λογαριασμοί συντάσσονται πάντοτε ανακεφαλαιωτικοί και συνοδεύονται ιδίως, από ανακεφαλαιωτικό συνοπτικό πίνακα των επιμετρήσεων εργασιών που εκτελέσθηκαν από την αρχή του Έργου, από τα παραστατικά στοιχεία των απολογιστικών εργασιών, από τον πίνακα του υπολογισμού της αναθεώρησης και από τις αποφάσεις που αναγνωρίζουν αποζημιώσεις ή επιβάλλουν ποινικές ρήτρες ή περικοπές ή άλλες απαιτήσεις του Εργοδότη. Από κάθε νεότερο λογαριασμό αφαιρούνται τα ποσά που πληρώθηκαν με τους προηγούμενους λογαριασμούς, καθώς και ποσά που δεν αντιστοιχούν σε επιμετρήσεις ή αφορούν σε λάθη εγκεκριμένων λογαριασμών. Κατά την υποβολή, τον έλεγχο και την έγκριση του λογαριασμού δεν απαιτείται η προσκόμιση των δικαιολογητικών πληρωμής και των παραστατικών πληρωμής των κρατήσεων εκ μέρους του Αναδόχου.
- 191.5 Οι λογαριασμοί υποβάλλονται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία που τους ελέγχει, τους διορθώνει και τους εγκρίνει μέσα σε έναν (1) μήνα. Αν ο λογαριασμός που έχει υποβληθεί έχει ασάφειες ή ανακρίβειες, σε βαθμό που να είναι δυσχερής η διόρθωσή

του, η Διευθύνουσα Υπηρεσία, με εντολή της προς τον Ανάδοχο, επισημαίνει τις ανακρίβειες ή ασάφειες που διαπιστώθηκαν από τον έλεγχο και παραγγέλλει την ανασύνταξη και επανυποβολή του. Στην περίπτωση αυτήν, η οριζόμενη μηνιαία προθεσμία για τον έλεγχο και την έγκριση του λογαριασμού αρχίζει από την επανυποβολή, ύστερα από την ανασύνταξη από τον Ανάδοχο. Ο έλεγχος του λογαριασμού μπορεί να γίνει και από συνεργείο της Υπηρεσίας, στο οποίο συμμετέχει ο επιβλέπων το Έργο. Ο επιβλέπων υπογράφει τον λογαριασμό, διαπιστώνοντας ότι οι ποσότητες είναι σύμφωνες με τις υποβληθείσες επιμετρήσεις και τα επιμετρητικά στοιχεία, οι τιμές σύμφωνες με τη σύμβαση και τις σχετικές διατάξεις και γενικά, ότι έχουν διενεργηθεί στον λογαριασμό όλες οι περικοπές ή εκπτώσεις ποσών, που προκύπτουν από τον νόμο και την εφαρμογή της Σύμβασης. Ο εγκεκριμένος λογαριασμός αποτελεί το έγγραφο για την πληρωμή του Αναδόχου («πληρωτέο εργολαβικό αντάλλαγμα»). Προϋπόθεση πληρωμής του λογαριασμού είναι η προσκόμιση από τον Ανάδοχο όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών πληρωμής. Το τιμολόγιο του Αναδόχου που αφορά στο ποσό του εργολαβικού ανταλλάγματος που θα πληρωθεί, καθώς και η φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητά του προσκομίζονται στην υπηρεσία της Αναθέτουσας Αρχής που διενεργεί τις πληρωμές, μετά από σχετική ειδοποίησή του. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις στο εργολαβικό αντάλλαγμα γίνονται από την υπηρεσία αυτήν και αποδίδονται απευθείας στους δικαιούχους. Λογαριασμός που πληρώθηκε χωρίς έλεγχο, λόγω παρέλευσης της πιο πάνω μηνιαίας προθεσμίας, ή που βασίστηκε σε επιμέτρηση που διορθώθηκε, ελέγχεται και διορθώνεται από την υποβολή ή επανυποβολή του και οι προκύπτουσες διαφοροποιήσεις λαμβάνονται υπόψη σε επόμενο λογαριασμό ή κατά τη σύνταξη αρνητικού λογαριασμού. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία ελέγχει, εγκρίνει και διορθώνει τον λογαριασμό με ή και χωρίς την υπογραφή του επιβλέποντος. Όταν συντρέχει περίπτωση σύνταξης αρνητικού λογαριασμού είτε ενδιάμεσα κατά την εξέλιξη του έργου είτε και κατά τον τελικό λογαριασμό, αυτός μπορεί να συνταχθεί από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και το ποσό του πρέπει να καταβληθεί από τον Ανάδοχο μέσα σε έναν (1) μήνα από την κοινοποίηση του λογαριασμού σε αυτόν, άλλως καταπίπτουν ισόποσα σε βάρος του οι εγγυητικές επιστολές που έχουν κατατεθεί στον Κύριο του Έργου, εφόσον δεν υπάρχει ανεξόφλητο εργολαβικό αντάλλαγμα. Αν ασκηθεί ένσταση κατά του αρνητικού λογαριασμού, η κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής αναστέλλεται μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτών.

- 19.6 Αν η πληρωμή ενός λογαριασμού καθυστερήσει χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου, πέραν του ενός (1) μήνα από την υποβολή του ή την επανυποβολή του, οφείλεται τόκος υπερημερίας, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου πρώτου, παρ. Ζ του, του ν. 4152/2013 (Α' 107). Σε μία τέτοια περίπτωση, ο Ανάδοχος μπορεί να διακόψει τις εργασίες δέκα (10) ημέρες μετά από την κοινοποίηση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία ειδικής έγγραφης δήλωσης.
- 19.7 Απαγορεύεται η εκχώρηση του εργολαβικού ανταλλάγματος ή η κατάσχεσή του στα χέρια του Κυρίου του Έργου, καθ' όλη τη διάρκεια της εκτέλεσής του και για έναν (1) μήνα μετά από την περαίωσή του. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπονται: α) η οποτεδήποτε εκχώρηση, εν όλω ή εν μέρει, του πληρωτέου εργολαβικού ανταλλάγματος, όπως αυτό προσδιορίζεται στη

Σύμβαση, κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του Έργου, όταν πρόκειται για την κάλυψη οφειλής του Αναδόχου από την προμήθεια υλικών και μηχανημάτων προς εκτέλεση του Έργου ή από παροχή εργασίας που παρασχέθηκε από εργάτες ή υπαλλήλους αυτού, στην εκτέλεση του Έργου ή σε αναγνωρισμένες τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και β) η κατάσχεση του εργολαβικού ανταλλάγματος από τους προμηθευτές υλικών και μηχανημάτων του έργου ή από τους εργάτες και τους υπαλλήλους του, όπως και τους υπεργολάβους που αποδεδειγμένα χρησιμοποιούνται στο Έργο από τον Ανάδοχο. Επιτρέπεται επίσης, ο συμψηφισμός εκκαθαρισμένων απαιτήσεων του Κυρίου του Έργου κατά του Αναδόχου, που προέρχονται από την εκτέλεση άλλων έργων και μέχρι ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) από κάθε λογαριασμό του εκτελούμενου Έργου.

- 19.8 Όλες οι πληρωμές που γίνονται στον Ανάδοχο κατά τη διάρκεια κατασκευής του Έργου, με βάση τους λογαριασμούς, αποτελούν πάντοτε καταβολές έναντι του εργολαβικού ανταλλάγματος που εκκαθαρίζεται μετά την παραλαβή. Σε κάθε πληρωμή προς τον Ανάδοχο πραγματοποιούνται κρατήσεις, οι οποίες ανέρχονται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) στην αξία των εργασιών μετά της αναλογούσας αναθεώρησης.
- 19.9 Μετά από τη διενέργεια της παραλαβής και την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής, ο Ανάδοχος συντάσσει και υποβάλλει «τελικό λογαριασμό». Για τον τελικό λογαριασμό εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του παρόντος. Με την έγκριση του τελικού λογαριασμού εκκαθαρίζονται οι εκατέρωθεν απαιτήσεις από τη Σύμβαση, εκτός από τις απαιτήσεις που προκύπτουν από μεταγενέστερες διαδικασίες διοικητικής, συμβιβαστικής ή δικαστικής επίλυσης διαφορών.

Άρθρο 20 - Αναθεώρηση συμβατικών τιμών

Οι συμβατικές τιμές αναθεωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 153 του ν. 4412/2016. Πέραν από την προβλεπόμενη στις εν λόγω διατάξεις αναθεώρηση τιμών, αποκλείεται η αναπροσαρμογή του εργολαβικού ανταλλάγματος ή η διάλυση της Σύμβασης, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 288 ή 388 του Αστικού Κώδικα ένεκα της αυξομείωσης των τιμών.

Άρθρο 21 - Κίνδυνος Έργου – Βλάβες – Ακαταλληλότητα Υλικών

- 21.1 Μέχρι την παραλαβή ο Ανάδοχος φέρει τον κίνδυνο του έργου για βλάβες από οποιαδήποτε αιτία, εκτός αν αυτές οφείλονται σε υπαιτιότητα του φορέα κατασκευής του Έργου ή αν προβλέπεται διαφορετικά στα Συμβατικά Τεύχη.
- 21.2 Κατ' εξαίρεση για βλάβες του Έργου ή των μόνιμων εγκαταστάσεων του Αναδόχου στον τόπο του Έργου που προέρχονται από ανωτέρα βία, αναγνωρίζεται στον Ανάδοχο δικαίωμα αποζημίωσης ανάλογης με τη ζημία, το ποσό της οποίας καθορίζεται με συνεκτίμηση του είδους και της έκτασης των βλαβών και των ειδικών συνθηκών σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση. Για να αναγνωρισθεί η αποζημίωση των βλαβών που

προξενήθηκαν από ανωτέρα βία ο Ανάδοχος πρέπει να δηλώσει γραπτώς στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, το είδος και την έκταση των βλαβών, καθώς και τη δαπάνη για την επανόρθωσή της κατά το μέτρο που μπορεί αυτή να εκτιμηθεί. Η δήλωση περιλαμβάνει επίσης υποχρεωτικά περιγραφή της αιτίας των βλαβών, που χαρακτηρίζεται ως ανωτέρα βία και αίτημα αποζημίωσης για αποκατάστασή τους. Η δήλωση υποβάλλεται σε ανατρεπτική προθεσμία δέκα (10) ημερών από την επέλευση της βλάβης. Αν πρόκειται για Έργο που έχει περατωθεί και δεν έχει ακόμα παραληφθεί, η προθεσμία αυτή ορίζεται σε είκοσι (20) ημέρες. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται το άρθρ. 157 του ν.4412/2016.

- 21.3 Αν κατά τη διάρκεια κατασκευής των έργων μέχρι την παραλαβή, οποιαδήποτε εργασία παρουσιάσει ελαττώματα που δεν αποκαθίστανται από τον ανάδοχο, κοινοποιείται σε αυτόν ειδική διαταγή της διευθύνουσας υπηρεσίας. Με την ειδική διαταγή προσδιορίζονται τα ελαττώματα, καθορίζεται αν είναι ουσιώδη, επουσιώδη ή και επικίνδυνα και τάσσεται εύλογη προθεσμία για την αποκατάστασή τους. Στην αποκατάσταση μπορεί να περιλαμβάνονται η καθαίρεση των ελαττωματικών εργασιών και η ανακατασκευή τους, αν αυτό επιβάλλεται. Αν το ελάττωμα δεν είναι ουσιώδες και η αποκατάστασή του απαιτεί δυσανάλογες δαπάνες με την ειδική διαταγή καθορίζεται ποσοστό μείωσης της αμοιβής του αναδόχου για τις αντίστοιχες εργασίες. Στην τελευταία αυτήν περίπτωση η διαταγή μπορεί να περιλαμβάνει και την εκτέλεση ορισμένων εργασιών για τον περιορισμό του ελαττώματος.
- 21.4 Αν κατά την κατασκευή του Έργου η επίβλεψη θεωρεί, ότι τα προς χρησιμοποίηση υλικά δεν πληρούν τις απαιτήσεις των προδιαγραφών ή γενικά είναι ακατάλληλα, διατάσσεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία η μη χρησιμοποίηση των υλικών. Αν ο Ανάδοχος διαφωνεί, τα υλικά δεν χρησιμοποιούνται αν δεν κριθεί η καταλληλότητά τους από εργαστηριακό έλεγχο, που γίνεται από τα εργαστήρια της Γενικής Γραμματείας Υποδομών ή Πολυτεχνικών Σχολών ή άλλα αναγνωρισμένα εργαστήρια. Η δαπάνη για τις εργαστηριακές έρευνες προκαταβάλλεται από τον Ανάδοχο και τον βαρύνει τελικά, αν αποδειχθεί η ακαταλληλότητα των υλικών. Στην αντίθετη περίπτωση, η δαπάνη βαρύνει τον Κύριο του Έργου και αποδίδεται στον Ανάδοχο από τις πιστώσεις του Έργου.
- 21.5 Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται το άρθρ. 159 του ν.4412/2016 «Ακαταλληλότητα υλικών-Ελαττώματα-Παράλειψη συντήρησης».

Άρθρο 22 - Έκπτωση Αναδόχου

- 22.1 Αν ο Ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με τη Σύμβαση ή τον Νόμο, κηρύσσεται έκπτωτος. Η διαδικασία έκπτωσης κινείται υποχρεωτικά κατά του Αναδόχου, αν συντρέχει μία από τις παρακάτω περιπτώσεις:
1. Καθυστερήσει υπαίτια, πέραν του μηνός από της υπογραφής της Σύμβασης, την έναρξη των εργασιών ή την υποβολή του αναλυτικού χρονοδιαγράμματος, σύμφωνα και με όσα προβλέπονται στη Σύμβαση

2. Υπερβεί με υπαιτιότητά του, για χρόνο περισσότερο του μηνός, τον προβλεπόμενο στη Σύμβαση χρόνο για την ολοκλήρωση της εργοταξιακής του ανάπτυξης·
 3. Οι εργασίες του είναι κατά σύστημα κακότεχνες ή τα υλικά που χρησιμοποιεί δεν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές. Για να κηρυχθεί ο Ανάδοχος έκπτωτος για τον λόγο αυτόν πρέπει να έχει προηγηθεί, τουλάχιστον μία φορά, η εφαρμογή του ανωτέρω άρθρου της ΕΣΥ, περί ακαταλληλότητας υλικών - ελαττωμάτων - παράλειψης συντήρησης, για την αποκατάσταση των κακοτεχνιών του έργου και να έχει απορριφθεί η ασκηθείσακατ'άρθρ.174 του ν.4412/2016 ένστασή του.
 4. Παρεκκλίνει επανειλημμένα από τα εγκεκριμένα σχέδια ή παραλείπει συστηματικά την τήρηση των κανόνων ασφαλείας των εργαζομένων ή προστασίας του περιβάλλοντος. Για να κινηθεί η διαδικασία έκπτωσης στην περίπτωση αυτήν απαιτείται η κοινοποίηση δύο (2) τουλάχιστον σχετικών εγγράφων προειδοποιήσεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας προς τον Ανάδοχο.
 5. Διαπιστωθεί, ότι προσκόμισε πλαστή εγγυητική επιστολή ή ότι προσκόμισε πλαστά δικαιολογητικά του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, περί πρόσκλησης για υποβολή δικαιολογητικών, κατά την υπογραφή της Σύμβασης.
- 22.2 Αν υφίσταται λόγος έκπτωσης, κοινοποιείται στον Ανάδοχο, σύμφωνα με το άρθρο 160 του ν.4412/2016 ειδική πρόσκληση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας η οποία περιλαμβάνει συγκεκριμένη αναλυτική περιγραφή ενεργειών ή εργασιών που πρέπει να εκτελέσει ο Ανάδοχος μέσα στην τασσόμενη προθεσμία, με εκτίμηση του κόστους, εφόσον αφορούν τιμολογούμενες εργασίες. Η τασσόμενη προθεσμία πρέπει να είναι εύλογη, δηλαδή ανάλογη του χρόνου που απαιτείται κατά την κοινή αντίληψη για την εκτέλεση των εργασιών ή των ενεργειών. Δεν μπορεί πάντως να είναι μικρότερη από δέκα (10) ημέρες, ούτε και μεγαλύτερη από τριάντα (30) ημέρες. Όταν ζητείται η λήψη μέτρων για την αποτροπή επείγοντος κινδύνου, η προθεσμία που τάσσεται μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών. Κατ' εξαίρεση δεν απαιτείται η κοινοποίηση ειδικής πρόσκλησης και η έκπτωση κηρύσσεται άμεσα, ύστερα από προηγούμενη ακρόαση, κατόπιν κλήσης η οποία επιδίδεται προ πέντε (5) ημερών, με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, στις περιπτώσεις που ο Ανάδοχος υποπίπτει, αποδεδειγμένα, σε ένα από τα αδικήματα ή τα πειθαρχικά παραπτώματα που επισύρουν τον αποκλεισμό του, σύμφωνα με τη Διακήρυξη του διαγωνισμού στον οποίο αναδείχθηκε Ανάδοχος, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των παραγράφων 6 έως 12 του άρθρ. 160 του ν.4412/2016.
- 22.3 Αν η έκπτωση καταστεί οριστική, ο Ανάδοχος αποξενώνεται και αποβάλλεται αμέσως από το Έργο και η εργολαβία εκκαθαρίζεται το συντομότερο δυνατό. Κατά του οριστικά έκπτωτου Αναδόχου επέρχονται αθροιστικά οι εξής συνέπειες, τις οποίες υποχρεούται να υλοποιήσει η Διευθύνουσα Υπηρεσία εντός μηνός από την οριστικοποίηση της έκπτωσης:
- (α) Καθίσταται άμεσα απαιτητό το αναπόσβεστο μέρος της προκαταβολής, προσαυξημένο με τους νόμιμους τόκους, και εισπράττεται από τον Κύριο του Έργου με κατάπτωση ανάλογου ποσού της αντίστοιχης εγγύησης·
 - (β) Καταπίπτει υπέρ του Κυρίου του Έργου, ως ειδική ποινική ρήτρα, το σύνολο των εγγυήσεων για την καλή εκτέλεση του Έργου, όπως ορίζονται στο άρθρο 72 του ν.

4412/2016, περί εγγυήσεων, και κατά μέγιστο μέχρι το υπολειπόμενο προς κατασκευή ποσό της σύμβασης και εφόσον ληφθεί υπόψη προς επιστροφή αρνητικός λογαριασμός:

(γ) Καταπίπτει το σύνολο των ποινικών ρητρών που προβλέπονται για την υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας περαίωσης του Έργου. Οι ποινικές ρήτρες περιλαμβάνονται στον εκκαθαριστικό λογαριασμό της έκπτωτης εργολαβίας.

22.4 Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρ. 160 του ν.4412/2016 «Έκπτωση αναδόχου».

Άρθρο 23 - Διακοπή εργασιών – Διάλυση της σύμβασης

23.1 Η Σύμβαση διαλύεται από την κοινοποίηση στον Ανάδοχο διαταγής του φορέα κατασκευής του Έργου για οριστική διακοπή των εργασιών, εκτός αν με τη διαταγή αυτήν ορίζεται μεταγενέστερος χρόνος διάλυσης, για να εκτελεσθούν οριζόμενες στη διαταγή εργασίες.

23.2 Ο Ανάδοχος μπορεί να ζητήσει τη διάλυση της σύμβασης στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρ. 161 του ν.4412/2016.

23.3. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται το άρθρ. 161 του ν.4412/2016 «Διακοπή εργασιών-Διάλυση της σύμβασης».

23.4 Η Σύμβαση λύεται αυτοδίκαια, αν ο Ανάδοχος πτωχεύσει. Σε περίπτωση πτώχευσης ενός ή μερικών από τα μέλη της κοινοπραξίας εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 167 Ν. 4412/2016.

Άρθρο 24 - Αποζημίωση Αναδόχου λόγω διάλυσης της σύμβασης

24.1 Σε όλες τις περιπτώσεις, που διαλύεται η Σύμβαση από τον φορέα κατασκευής ή τον Κύριο του Έργου και υπό την προϋπόθεση ότι μέχρι το χρόνο εκείνον έχουν εκτελεσθεί εργασίες αξίας μικρότερης από τα τρία τέταρτα (3/4) του αρχικού συμβατικού ποσού χωρίς αναθεώρηση, καθώς και στις περιπτώσεις που διαλύεται η σύμβαση με αίτηση του Αναδόχου, καταβάλλεται στον Ανάδοχο, εκτός από την αξία των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί:

(α) Η αξία των υλικών που έχουν προσκομισθεί ή βρίσκονται στο στάδιο παραγωγής ή προμήθειας. Η αξία των υλικών καταβάλλεται εφόσον είχε δοθεί εντολή να προσκομισθούν ή επιβάλλονταν η παραγωγή ή η προμήθεια από το Χρονοδιάγραμμα των εργασιών σε συνδυασμό με τις ειδικές συνθήκες του συγκεκριμένου έργου, που επιβάλλουν την προσκόμιση, την παραγωγή ή προμήθεια υλικών:

(β) Η αξία του αναπόσβεστου μέρους των εγκαταστάσεων. Η αξία αυτή καταβάλλεται μόνον εφόσον πρόκειται για τις πράγματι απαραίτητες για το έργο εγκαταστάσεις, αφού ληφθεί υπόψη η χρησιμοποίησή τους από τον Ανάδοχο σε άλλα έργα ή η υπαίτια παράλειψη χρησιμοποίησής τους:

(γ) Αποζημίωση για το τεκμαιρόμενο όφελος που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του πέντε τοις εκατό (5%) του αρχικού συνολικού συμβατικού ποσού χωρίς αναθεώρηση, μειωμένου κατά το ένα τέταρτο (1/4) και ύστερα από αφαίρεση της αξίας των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί, καθώς και των υλικών και του αναπόσβεστου μέρους των εγκαταστάσεων που η αποζημίωσή τους αναγνωρίζεται στη συγκεκριμένη περίπτωση. Για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές συνθήκες και ιδίως το μέγεθος του έργου, ο χρόνος αποδέσμευσης του Αναδόχου και η ωφέλεια του Αναδόχου από άλλη εργασία κατά τους όρους του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 700 του Αστικού Κώδικα.

- 24.2 Η ανωτέρω αποζημίωση, καθώς και η αποζημίωση για το τεκμαιρόμενο όφελος του Αναδόχου προτείνεται από την επιτροπή παραλαβής του έργου και καθορίζεται με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής κατά την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής.

Άρθρο 25 - Υποκατάσταση

Η υποκατάσταση του Αναδόχου από τρίτο στην κατασκευή μέρους ή όλου του Έργου (εκχώρηση του Έργου) είναι δυνατή μόνο, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της της διάταξης του άρθρου 132 παρ. 1 περ. δ' και συμφώνως προς τα προβλεπόμενα στο άρθρ. 164 του ν. 4412/2016

Άρθρο 26 - Υπεργολαβία

Εφόσον, προκύπτει υποχρέωση από τα τεύχη του διαγωνισμού ή αν ο Ανάδοχος πρότεινε συγκεκριμένους υπεργολάβους κατά την υποβολή της προσφοράς του, υποχρεούται κατά την υπογραφή της Σύμβασης να προσκομίσει την υπεργολαβική σύμβαση. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρ. 165 του ν.4412/2016.

Άρθρο 27 - Βεβαίωση περάτωσης εργασιών

- 27.1 Όταν λήξει η προθεσμία περάτωσης του συνόλου ή τμημάτων (εάν υπάρχουν) του Έργου, ο επιβλέπων ή το εντεταλμένο όργανο της επίβλεψης αναφέρει εγγράφως στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, μέσα σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από τη λήξη του εγκεκριμένου χρόνου περαίωσης, αν τα έργα έχουν περατωθεί και έχουν υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες που προβλέπονται στη Σύμβαση, καθώς επίσης επανελέγχει κατά το δυνατόν τις επιμετρήσεις, με γενικές ή σποραδικές καταμετρήσεις και αναγράφει τις παρατηρήσεις του για εργασίες που έχουν εκτελεσθεί με υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων ή κατά τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων. Αν τα έργα δεν έχουν περατωθεί ή έχουν περατωθεί, αλλά οι εργασίες κρίνονται απορριπτές ή ελαττωματικές, με ουσιώδεις ή επουσιώδεις ελλείψεις που πρέπει να αποκατασταθούν, ο υπόχρεος του προηγούμενου εδαφίου αναφέρει εντός της άνω προθεσμίας τα παραπάνω με έκθεσή του προς τον προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Επουσιώδεις θεωρούνται αποκλειστικά οι εργασίες που δεν επηρεάζουν τη λειτουργικότητα του Έργου, την

ασφάλεια των χρηστών και δεν παραβιάζουν όρους αδειοδοτήσεων του Έργου. Αν στην έκθεση περιέχεται διαπίστωση περί καταβολής στον Ανάδοχο ποσών ως αχρεωστήτως καταβληθέντων ή εγείρονται δικαιώματα σε βάρος του Αναδόχου, η Διευθύνουσα Υπηρεσία συντάσσει αρνητικό λογαριασμό σε βάρος του Αναδόχου.

- 27.2 Αν οι εργασίες έχουν περατωθεί, ο προϊστάμενος της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την παραλαβή της πιο πάνω έκθεσης, εκδίδει βεβαίωση για την ημέρα κατά την οποία περατώθηκαν οι εργασίες του Έργου (βεβαίωση περάτωσης των εργασιών), την οποία κοινοποιεί αμελλητί στον Ανάδοχο. Εάν η βεβαίωση δεν εκδοθεί μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, τότε θεωρείται ότι έχει εκδοθεί αυτοδίκαια τριάντα (30) ημέρες μετά από την υποβολή από τον Ανάδοχο σχετικής έγγραφης όχλησης. Την έκδοση της βεβαίωσης μπορεί να ζητήσει ο Ανάδοχος και πριν από τη λήξη των προθεσμιών αν έχει περατώσει τα έργα. Στην περίπτωση αυτήν εφαρμόζονται ανάλογα οι διαδικασίες των προηγούμενων εδαφίων της παρούσας. Η βεβαίωση περάτωσης των εργασιών δεν αναπληρώνει την παραλαβή των έργων, η οποία διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 172 του ν.4412/2016 και το άρθρ.31 της ΕΣΥ, περί παραλαβής.
- 27.3 Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρ. 168 του ν.4412/2016 «Βεβαίωση περάτωσης εργασιών».

Άρθρο 28 - Διοικητική παραλαβή για χρήση

281. Αν από τη σύμβαση προβλέπεται η εκτέλεση των εργασιών παράλληλα προς τη χρήση του έργου, δεν απαιτείται η διενέργεια διοικητικής παραλαβής. Το ίδιο ισχύει αν η παράλληλη χρήση προκύπτει από τη φύση των εργασιών. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να διενεργείται διοικητική παραλαβή του έργου μετά από σχετική απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας.
- 28.2. Η διοικητική παραλαβή για χρήση δεν αναπληρώνει τη διενέργεια της παραλαβής του έργου.

Άρθρο 29 - Χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης

- 29.1 Ο χρόνος εγγύησης, κατά τον οποίο ο Ανάδοχος φέρει τον κίνδυνο του Έργου και υποχρεούται στη συντήρησή του, και μετά από την πάροδο του οποίου ενεργείται η παραλαβή, ορίζεται σε δεκαπέντε (15) μήνες. Ο χρόνος εγγύησης αρχίζει από την επομένη της έκδοσης της βεβαίωσης περάτωσης των εργασιών.
- 29.2 Κατά τον χρόνο εγγύησης και υποχρεωτικής συντήρησης ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να επιθεωρεί τακτικά τα έργα, να τα διατηρεί σε ικανοποιητική κατάσταση και να αποκαθιστά κάθε βλάβη τους. Ως συντήρηση νοείται, για τις ανάγκες του παρόντος, η αποκατάσταση βλαβών οι οποίες οφείλονται στην εκτέλεσή του Έργου κατά παράβαση των κανόνων της τεχνικής.

- 29.3 Εργασίες για την αποκατάσταση βλαβών, κλοπών ή βανδαλισμών από τη χρήση, εφόσον δεν οφείλονται σε κακή ποιότητα του Έργου, εκτελούνται με έγκριση της υπηρεσίας και η δαπάνη αποδίδεται στον Ανάδοχο ή οι εργασίες αυτές εκτελούνται από την υπηρεσία.
- 29.4 Αν ο Ανάδοχος παραλείπει τις υποχρεώσεις του για τη συντήρηση των έργων κατά τον χρόνο εγγύησης, οι απαραίτητες εργασίες μπορεί να εκτελεσθούν από την υπηρεσία με οποιονδήποτε τρόπο σε βάρος και για λογαριασμό του υπόχρεου Αναδόχου. Οι εργασίες και ενέργειες συντήρησης καταγράφονται σε ειδικό τεύχος, ο μορφότυπος του οποίου και η συχνότητα καταγραφής συμφωνούνται με τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Άρθρο 30 - Παραλαβή

- 30.1 Στην παραλαβή παραλαμβάνονται οι εργασίες ποσοτικά και ποιοτικά. Οι εργασίες συμπληρωματικών συμβάσεων παραλαμβάνονται μαζί με τις εργασίες της αρχικής σύμβασης. Η παραλαβή διενεργείται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών μετά από την πάροδο του χρόνου υποχρεωτικής από τον Ανάδοχο συντήρησης. Μετά από την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας, θεωρείται ότι η παραλαβή έχει διενεργηθεί αυτοδίκαια και η Προϊσταμένη Αρχή εκδίδει υποχρεωτικά σχετική διαπιστωτική πράξη. Για την διενέργεια της παραλαβής, η προϊσταμένη αρχή ορίζει επιτροπή παραλαβής. Για την παραλαβή συντάσσεται πρωτόκολλο που υπογράφεται από όλα τα μέλη της επιτροπής παραλαβής, από τον τελευταίο επιβλέποντα που παρίσταται κατά τη διενέργειά της και από τον Ανάδοχο που παραδίδει το Έργο. Αν υπάρξει αδυναμία υπογραφής από τον πρόεδρο ή μέλος της επιτροπής ή τον επιβλέποντα, το πρωτόκολλο υπογράφεται από τους υπόλοιπους με μνεία των λόγων της αδυναμίας υπογραφής. Η επιτροπή παραλαβής παραλαμβάνει το έργο ποσοτικά και ποιοτικά, ελέγχει κατά το δυνατόν τις επιμετρήσεις, καταγράφει στο πρωτόκολλο τις ποσότητες της τελικής επιμέτρησης, αιτιολογεί τις τροποποιήσεις στις ποσότητες και αναγράφει τις παρατηρήσεις της για εργασίες που δεν έχουν εκτελεσθεί ή για υλικά που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ή για εργασίες που έχουν εκτελεσθεί με υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων ή κατά τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων. Η επιτροπή ελέγχει επίσης, κατά το δυνατόν, την ποιότητα των εργασιών και αναγράφει στο πρωτόκολλο τις παρατηρήσεις της, ιδίως για τις εργασίες που κρίνονται απορριπτές ή ελαττωματικές, ουσιώδεις ή επουσιώδεις που πρέπει να αποκατασταθούν ή παραδεκτές μεν, αλλά με μείωση της τιμής τους. Ως επουσιώδεις θεωρούνται αποκλειστικά οι εργασίες που δεν επηρεάζουν τη λειτουργικότητα του Έργου, την ασφάλεια των χρηστών και δεν παραβιάζουν όρους αδειοδοτήσεων του Έργου. Κατόπιν των παρατηρήσεων αυτών η Διευθύνουσα Υπηρεσία μεριμνά για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων που τυχόν διαπιστώθηκαν, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 159του ν. 4412/2016 και των σχετικών προβλέψεων της ΕΣΥ, περί ακαταλληλότητας υλικών - ελαττωμάτων - παράλειψης συντήρησης.
- 30.2 Στην παραλαβή καλείται να παραστεί ο Ανάδοχος, με πρόσκληση που αποστέλλεται, σύμφωνα με το άρθρο 143 παρ. 1 του ν.4412/2016.

- 30.3 Αν η επιτροπή παραλαβής διαπιστώσει την ύπαρξη ελαττωμάτων στο έργο και από την κοινοποίηση της ειδικής διαταγής στον Ανάδοχο, αναστέλλεται η προθεσμία της παραλαβής. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μεριμνά για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων που τυχόν διαπιστώθηκαν, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρ.159 περί ακαταλληλότητας υλικών - ελαττωμάτων - παράλειψης συντήρησης. Μετά την αποκατάσταση των ελαττωμάτων, η Διευθύνουσα υπηρεσία ενημερώνει την Προϊσταμένη Αρχή, προκειμένου να συνεχισθεί η ανασταλείσα διαδικασία έγκρισης του πρωτοκόλλου. Ουδεμία άλλη εκκρεμότητα του έργου ή οικονομικές απαιτήσεις του αναδόχου αποτελούν λόγο για την αναστολή της προθεσμίας παραλαβής.
- 30.4 Το παρόν έχει ανάλογη εφαρμογή και στις περιπτώσεις παραλαβής τμημάτων έργων που περατώθηκαν και μπορεί να έχουν αυτοτελή χρήση, καθώς επίσης και σε όλες τις περιπτώσεις που μια εργολαβία δεν συνεχίζεται, όπως στις περιπτώσεις διάλυσης και έκπτωσης.
- 30.5 Μετά από την οριστική παραλαβή του Έργου, ο Ανάδοχος ευθύνεται κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα περί κρυφών ελαττωμάτων (άρθρο 692).
- 30.6 Η συντέλεση της παραλαβής αποτελεί την αφετηρία της παραγραφής των απαιτήσεων του Αναδόχου από τη Σύμβαση, παρεκτός αν τούτες έχουν ήδη παραγραφεί, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις της οικείας νομοθεσίας.
- 30.7 Αν η παραλαβή συντελεστεί αυτοδίκαια και διαπιστωθούν εκ των υστέρων διαφορές στις ποσότητες των εργασιών που εκτελέστηκαν, ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να επιστρέφει το εργολαβικό αντάλλαγμα που έχει καταβληθεί για τις εργασίες αυτές.
- 30.8 Απαραίτητα στοιχεία για την παραλαβή είναι ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.), το Σχέδιο Ασφαλείας και Υγείας (Σ.Α.Υ.), το Μητρώο Έργου και τα σχέδια «ως κατασκευάσθει» του έργου. Ο Ανάδοχος συντάσσει φάκελο προεκτίμησης της δαπάνης τακτικής συντήρησης και λειτουργίας, με βάση το μητρώο του Έργου και εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης, που αφορούν σε φθορές λόγω συνήθους χρήσης του Έργου. Επίσης, ο Ανάδοχος υποχρεούται να παραδώσει ψηφιακό αρχείο στο οποίο περιέχονται φωτογραφικές αποτυπώσεις όλων των σταδίων του Έργου και ιδίως, των εκτελεσθεισών αφανών εργασιών. Αν ο Ανάδοχος δεν προσκομίζει τα ανωτέρω έγγραφα, δύναται να καταπίπτει σε βάρος του το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης.

Άρθρο 31 - Απόσβεση δικαιωμάτων Αναδόχου

Με την επιφύλαξη μικρότερων προθεσμιών που προβλέπονται στον Νόμο τα εν γένει δικαιώματα του Αναδόχου από τη σύμβαση αποσβέννυνται και οποιαδήποτε εξ αυτών αξίωση παραγράφεται, εάν αυτά δεν ασκηθούν, με σχετική αίτησή του προς τη διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από την εμφάνιση της γενεσιουργού τους αιτίας.

Άρθρο 32 - Κανονισμός Νέων τιμών μονάδας

Όλες οι εργασίες θα εκτελεσθούν και θα πληρωθούν με τις τιμές μονάδας που προβλέπονται στο τιμολόγιο. Αν παρουσιαστεί ανάγκη σύνταξης νέας τιμής μονάδας, θα συνταχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 156 του Ν.4412/16.

Άρθρο 33 - Μονομερής λύση της Σύμβασης

Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να καταγγείλει τη Σύμβαση κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 133 του ν. 4412/2016.

Άρθρο 34 - Επίλυση Διαφορών

Εφαρμόζονται τα άρθρα 174 και 175 του ν.4412/2016.

Για κάθε ζήτημα που δεν ρυθμίζεται στην παρούσα ΕΣΥ (και εν γένει στα έγγραφα της Σύμβασης), ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του ν. 4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και συμπληρωματικά ο Αστικός Κώδικας.